

Iskra

32

Sejmarji dvigajo ugled Iskri

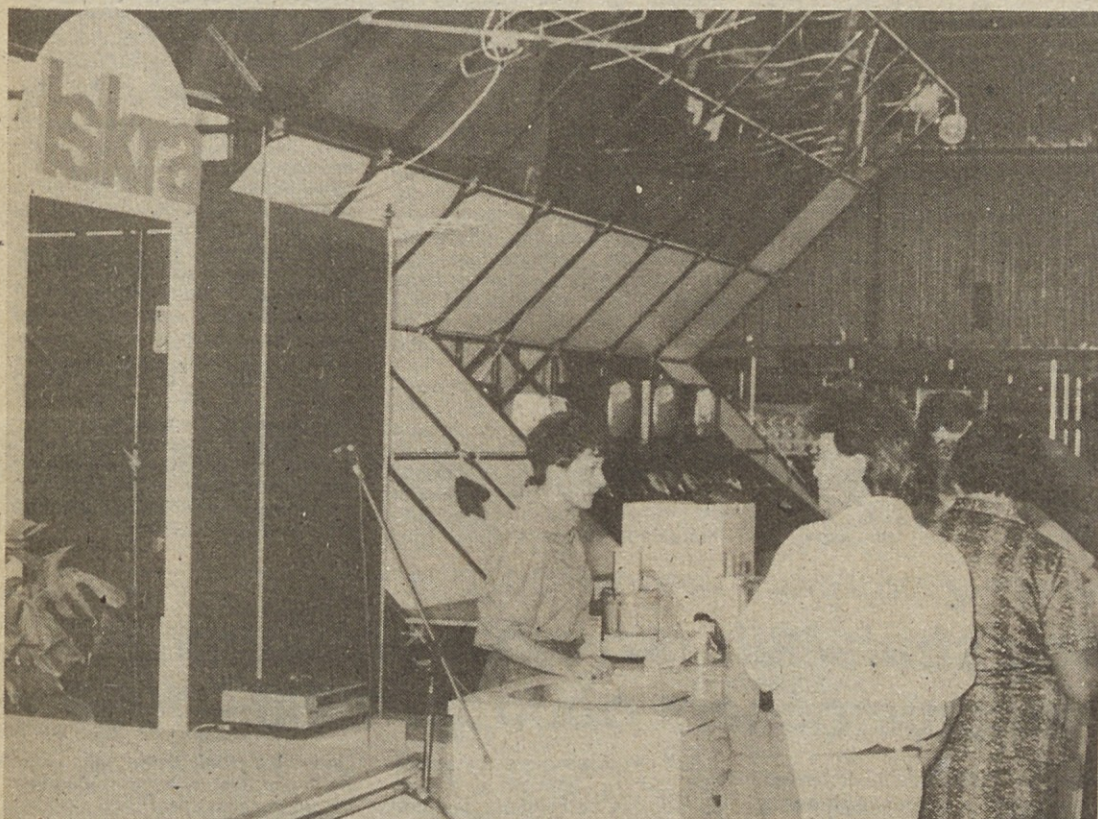
S ponosom smo sredi letošnjega marca zapisali, da je skupina projektantov iz Marketinga Iskre Commerce prejela Plečnikovo medaljo za izredne dosežke na področju arhitekture. In na to laskavo priznanje smo se spomnili te dni na mednarodnem jesenskem zagrebškem velesejmu. Vsekakor upravičeno, kajti tudi tokrat je bila Iskrina stojnica daleč pred drugimi.

Ob vsem tem pa je zanimivo in kar je treba še posebej poudariti, to, da je stojnico oblikoval mladi arhitekt Metod Prijatelj, ki je po zaključnem študiju in odsluženju vojaščine prišel v Marketing šele pred meseci in so mu postali Plečnikovi nagajenci zgled za ustvarjalno delo na področju prostorskega oblikovanja. Morda je njegova velesejmska čudovita stojnica že plod zdravega tekmovalnega duha.

Iskrini sejmarji so si za letos zastavili morda kar pretežno nalogo: pripravili bodo kar 82 sejmov in razstav, od tega kar dobro polovico v tujini. V skladu z Iskrino usmeritvijo so se osredotočili predvsem na specializirane sejme, kakršne je bil za Iskro tudi tokratni jesenski velesejem, saj smo se na njem predstavili izključno s širokopotrošniškimi izdelki — največ iz delovne organizacije Široka potrošnja, sodelovale pa so še Telematika, Kibernetika, Zmaj, ERO, Avtomatika in IEZE.

Za takšno širokopotrošno usmeritev pa se ni odločila večina ostalih 3214 razstavljalcev iz 66 držav, saj je na tisoče obiskovalcev lahko napaslo oči na že legendarnem Jugu pa vse do lokomotiv, pohištva, rožic, računalniške opreme in ne vemo še česa... Mnogi so se z občudovanjem ali pa zavidanjem ustavili tudi pred Iskrino stojnico, za katero pa veljajo res vse čestitke mlademu arhitektu.

Lado Drobež

Izvoz, finance, reintegracija

Zunanjetrgovinska problematika, finančni položaj Iskre in reintegracija so bile osrednje teme kolegija glavnih direktorjev DO SOZD Iskra, ki je bil v sredo, 11. t.m. pod vodstvom predsednika KPO SOZD Iskra Borisa Lasiča.

Miloš Resnik je poročal o zunanjetrgovinski problematiki in poudaril, da je Iskra v prvih osmih mesecih letošnjega leta izvozila za 133 milijonov dolarjev blaga in s tem izpolnila 50% letnega načrta izvoza. Ko je ocenjeval izvoz v naslednjih mesecih do konca leta in sploh realizacijo letošnjega izvoza, je Miloš Resnik menil, da bo Iskra po optimistični oceni izvozila letos za 246 milijonov dolarjev, ali tako izpolnila 92% letošnjega plana, medtem ko realna ocena prikazuje manjši izvoz in sicer v višini 230 milijonov dolarjev, ali 86% izpolnitev letnega plana. Ko je govoril o vzrokih za izpad letošnjega izvoza je med splošnimi vzroki navedel dobavno nedisciplino, izgubljanje poslov, razpršenost trženja, neorganiziranost komercial DO za sodelovanje v izvoznem trženju in zastarevanje izdelčne konkurenčnosti. Prihaja pa tudi do tega, da je zaradi cen prodaja na domačem trgu privlačnejša in da je dohodkovno izvoz manj privlačen. Ob koncu je poudaril, da premalo

odpravljamo tudi subjektivne razloge, ki vplivajo na izvoz ter primere nespoštovanja zunanjetrgovinskih predpisov, kar je treba vsekakor preprečevati in sploh stremeti za tem, da bi do tega absolutno ne prihajalo. Iz vsega povedanega sledi, da je potrebno za uspešen Iskrin izvoz izpolniti vse pogodbene obveznosti in si na vseh področjih prizadevati, da bi plan izvoznih aktivnosti do konca leta čim bolj izpolnili, ker se je treba zavedati, da je predvsem in zlasti od izvoza odvisen nadaljnji obstoj Iskre in njen razvoj.

Fabio Škopac je podrobneje spregovoril o finančnem položaju Iskre, o katerem je dejal, da je zaskrbljujoč. Tudi Iskri, kot vsem ostalim DO grozi nelikvidnost, in Škopac je zato utemeljeno poudaril, da v nobenem primeru ne bodo dovolili morebitnega blokiranja računov Iskra banke. Ko je omenjal sklepe kolegija finančnih direktorjev SOZD Iskra, je Škopac poudaril, da je treba prenehati z nadaljnjim zadolževanjem Iskra banke na

temelju neselektivnih in nedokumentiranih kreditov. Iskra banka v bodoče ne bo brez predhodnega načrta in zagotovila o vračilu posamezne članice najemala zanj li-kvidnostnih kreditov zunaj bančnega sistema, razen v primeru, ko tako prevzete obveznosti ne bodo ogrožale likvidnosti Iskra banke. Iskra banka bo v primeru poslabšanja dinarske in devizne likvidnosti izvajala ukrepe finančne discipline. Glede na pričakovani omejitvi in padajoči potencial Iskra banke, iz katerega daje kredite iz-voznikom po beneficirani obrestni meri, bo skušala Iskra banka pridobiti nove vire. In končno bo Iskra banka še nadalje sodelovala pri investicijski usposobitvi posamezne članice in sicer v vseh tistih primerih, kjer bodo vidni pozitivni dolgoročni rezultati, osnovni kriterij za sodelovanje pa bo gibanje zalog. Škopac je tudi povedal, da so formirali posebno delovno skupino, ki bo pripravila predlog za enotno zajemanje in prikazovanje finančnega položaja SOZD Iskra

med letom, obliko in vrsto bilanc uspeha in stanja in njihovo analizo.

O reintegraciji je v uvodu spregovoril Boris Lasič, nakar je podrobneje o tem poročal Ivo Banič, ki je dejal, da je namen reintegriranega sistema Iskre predvsem učinkovitost upravljanja, kajti temeljno orodje reintegracije sistema Iskre je nov način organizacije vodenja, tako na ravni SOZD, kot tudi na ravni DO. Integrirano vodenje na ravni DO (ki ni enovita), pomeni direktno vključevanje direktorjev TOZD, ali vsaj najpomembnejša dela le-teh v KPO DO. Tako je zagotovljena kontinuiteta vodenja v celotni DO. Analogno je potrebno na ravni SOZD prav tako uresničiti načela integriranega vodenja, ko naj bi se v KPO SOZD in njegovo delo integrirali direktorji določenih DO, kot polnopravni člani KPO, čeprav še nadalje opravljajo svoje dolžnosti, kot glavni direktorji DO. Temeljna naloga teh, tako imenovanih »program-skih članov KPO« pa bi bila dvojna: organizacija medpanožne funkcionalne, oz. tehnološke integracije novih programov in živo povezovanje s programi (DO), s katerimi neposredno sodelujejo.

D. Ž.

S 6. seje področnega kolegija za raziskovalno dejavnost SOZD Iskra

Usklajen predlog strateških razvojnih programov SOZD Iskra v srednjeročnem obdobju 1986—1990

Področni kolegij za raziskovalno dejavnost je 10. 9. 1985 obravnaval več vprašanj, predvsem pa je na zahtevo delavskega sveta SOZD znova obravnaval predlog predvidevanj za raziskovalno-razvojno dejavnost in ga usklajil.

Kljub številnim predlogom, oz. dogovorom, v Iskri, n.pr. na zunanjetrgovinski konferenci in na 8. internem posvetovanju o problematiki razvojno-inovacijske dejavnosti v SOZD Iskra, da je potrebno prepoloviti število strateških razvojnih programov Iskre, je bil sprejet dogovor glavnih direktorjev delovnih organizacij, da v celoti gledano sedanje produktne skupine ostanejo v dokumentih nespremenjene, vendar se po posameznih programih krepko pre-razdelijo in delno razširijo še z novimi programi. Tako naj bi v Iskri imeli v prihodnje še vedno 12 strateških razvojnih programov, ki naj bi se imenovali: Mikroelektronika, Računalništvo, Optoelektronika, Teleinformatika, Aktorika in avtomatika, Robotika, Merilna tehnika, Profesionalni elementi, fotoelektronika in avtoelektronika, električni rotacijski stroji, Elektronski in elektromehanski sestavi, Skupne tehnološke osnove; pač pa bi na novo uvedli skupno financiranje manjšega števila skupno izbranih kompleksnih (makro) projektov, od katerih naj bi po možnosti vsak zajemal celotno inovacijsko verigo, n.pr. od pripravljanja odločitev o prestrukturiranju proiz-

vodnje, prek RR dejavnosti in investicij v proizvodnjo ter priprave trženja, do osvajanja novih segmentov tržišča.

Tako naj bi že do srede leta 1986, kot prvega dela nove petletke, izdelali v programskih svetih programske študije in predprojekte, kot strokovno podlago za čim boljše odločanje, v njih pa predvideli tudi povezovanje Iskre z okoljem.

Na podlagi teh in še drugih zamisli je kolegij sprejel predloženo gradivo; naročil je delovni skupnosti skupnih služb SOZD, naj izvede v gradivih določene spremembe izdelčnih skupin; razpustil sedanje programske svete in ustanovil nove, ki se morajo konstituirati do 30. 9. 1985, jim opredelil delno tudi nove naloge, določil glavne točke dnevnega reda njihove prve seje, ki obsegajo poleg iz-voznih novega, oz. potrditve sedanjega predsedujočega še izdelavo poročila o dosežkih v letu 1985, podrobnejšo opredelitev vsebine strateških razvojnih programov v srednjeročnem obdobju 1986—1990 ter vsaj grobo opredelitev razvojno-raziskovalnih nalog, ki bodo v letu 1986 sofinancirane iz združenih sredstev SOZD za strateške razvojne programe, sprejel

je tudi vsa ostala gradiva in priporočila, da bi pohiteli s pravno-ekonomsko natančnejšo opredelitvijo statusa združenih sredstev za strateške razvojne programe, v zvezi z odobravanjem nevračljivih sredstev za nekatere naloge.

V drugi točki dnevnega reda je kolegij potrdil program prve šole za načrtovalce mikroelektronskih vezij v Iskri, naročil izobraževalnemu centru Iskre, naj objavi razpis za potrditev šole od 11. — 23. 11. v Škofiji Loki, od 1. 12. — 25. 12. 1985 v delovni organizaciji Mikroelektronika, ki bo prispevala znatna sredstva in dala slušateljem na razpolago opremo za praktične vaje, naročil organizacijam, da prijavijo zadostno število slušateljev ustreznega strokovnega profila in zadolžil svoje člane, da spremljajo učinke tega izobraževanja in podajo predloge za morebitno izboljšanje programa naslednjih šol. Ugotovljeno je namreč, da bo Iskra potrebovala okrog 200 načrtovalcev mikroelektronskih vezij.

V tretji točki dnevnega reda je kolegij podal predlog odboru za razvojni program in raziskovalno dejavnost pri delavskem svetu SOZD, naj na podlagi utemeljitev programskih svetov 3 in 7 odobri 7,5 milijona din nevračljivih združenih sredstev SRP za 4 RR naloge skupnega pomena za Iskro, hkrati pa je naročil, da morajo raziskovalne organizacije v bodoče v takih primerih brezplačno dos-

tavljati po en izvod poročila o poteku in rezultatih naloge vsaki delovni organizaciji v Iskri.

Pod točko razno je kolegij obravnaval več vprašanj. Najprej je usklajil nadaljnji razvoj operacijskega sistema UNIX v Iskri tako, da ga bo delovna organizacija Telematika lahko uporabljala v svojih izdelkih, delovna organizacija Delta pa ga bo lahko tržila. Nato je priporočil delovnim organizacijam in svojim članom večje izkoriščanje storitev mednarodne organizacije EIRMA, katere član je tudi Iskra. Vzel je na znanje ustno pritožbo delovne organizacije ERO in sklenil, da jo bo obravnaval na prihodnji seji, ko bo dobil gradivo o tem, ali je naloga »celična struktura« res raziskovalno-razvojnega značaja in jo je mogoče sofinancirati iz združenih sredstev SOZD za SRP.

Končno je kolegij odločil, da bo sredi oktobra imel sejo v prostorih delovne organizacije Avtoelektrike, kjer mu bodo predstavili bodoči program in razvojno dejavnost te delovne organizacije ter možnosti za poslovno sodelovanje z drugimi DO v Iskri, nakar bo obravnaval poročilo o dosežkih v razvoju in proizvodnji SOZD v letu 1985, izdelal bo predlog za usmeritev združenih sredstev SOZD za strateške razvojne programe v letu 1986 ter odločil o objavi razpisa za organizacijo 4. RR šole v Iskri.

Vladimir Ileršič

»Uvozni načrt bomo uresničili in tudi presegli«

»Z letošnjim uvozom smo lahko vsekakor zadovoljni,« je začel pogovor direktor uvozne dejavnosti v Iskri Commerce Danilo Dolinar, ko smo ga obiskali, da bi nas seznanil, kako poteka ta del Iskrine zunanjetrgovinske dejavnosti v tem letu. »Že zdaj lahko z gotovostjo trdim, da bomo uvozni načrt v višini 135 milijonov dolarjev dosegli in verjetno tudi presegli. V primerjavi z lanskim uvozom pričakujemo približno 30-odstotno povečanje, letošnji plan pa bomo po sedanjih ocenah presegli nekako za 5 do 6 odstotkov.«

— **Letošnji uvozni načrt predivdeva, da bo Iskra kupila na tujem za 110 milijonov dolarjev repromaterialov in za 25 milijonov dolarjev opreme. Če se prav spomnim, na začetku leta nismo slišali takšnih optimističnih izjav o samem uvozu; nekateri so celo trdili, da uvoznega načrta skoraj gotovo ne bomo dosegli, delno tudi zato, ker naj bi bil previsok. Od kod zdaj takšna ugodna sprememba?**

»Drži. V prvem četrtletju je kazalo izredno slabo, saj smo se srečevali z nešteti problemi. Že v drugem in še bolj nato v tretjem četrtletju pa se je položaj mnogoboljšal. Zlasti je začela izstopati Telematika, ki je do konca avgusta uvozila natančno za 162% več kot v enakem obdobju lanskega leta. Uvoz sta letos precej povečali tudi delovni organizaciji Delta in Kondenzatorji, pri ostalih pa se je uvoz povečal nekje med 20 in 30%.«

— **V našem tedniku smo že objavili kratko oceno uvoza v letošnjih prvih osmih mesecih. Gotovo so zdaj že znani tudi končni podatki?**

»Naj najprej povem, da je bila ocena skoraj povsem točna. V osmih mesecih smo uvozili skupno za 81 milijonov dolarjev, s čimer smo letošnji uvozni načrt uresničili 60-odstotno.

Opreme smo uvozili v tem obdobju za 6 milijonov dolarjev, repromaterialov pa za 75 milijonov dolarjev. Poudaril bi zlasti rad, da se je letos povečal, predvsem uvoz s konvertibilnih tržišč.«

— **Omenili ste, da je Telematika najbolj povečala uvoz v primerjavi z lanskim letom. Preseneča tudi podatek, da gre**

kar za 162-odstotno povečanje. Zakaj tolikšen uvoz?

»Ti odstotki so tako veliki predvsem zato, ker Telematika lani ni dosti uvažala. Ocenjujemo, da bo do konca leta uvozila za 22 milijonov dolarjev, od tega za 16 milijonov repromaterialov. Seveda je ta številka izredno visoka, zato sem prepričan, da bo prihodnje leto njen uvoz precej nižji. Za tolikšno povečanje uvoza so bili seveda potrebni veliki napori, opozoriti pa je treba tudi na izredno zgledno sodelovanje med vodstvom in komercialisti v Telematiki in uvozniki v Iskri Commerce. Res, vložili smo velikanske napore, da smo lahko uresničili tolikšen uvoz. V teh prizadevanjih nam je bila v veliko pomoč tudi Iskrina INO-mreža, predvsem enoti v New Yorku in Stuttgartu. Bistveno se je spremenil tudi sam pristop Telematike in njenih TOZD do preskrbe z uvoznimi repromateriali, kdo zdaj to dejavnost centralizirali v nabavni službi DO. Na takšne rezultate je vplivala tudi reorganizacija uvoza v Iskri Commerce, ko smo lani opustili materialni koncept nabave in ustanovili skupine, ki uvažajo repromaterialne vsake za svojo delovno organizacijo. Tudi to je vplivalo na boljše delo, na to, da so odnosi z delovnimi organizacijami dosti čistejši in tudi boljše kot prejšnja leta.«

— **Vseskozi govorila bolj o uv-**

ozu repromaterialov, kako pa je bilo z nabavo tuje opreme?

»Od načrtovanih 25 milijonov dolarjev uvoza opreme v tem letu, smo jo v osmih mesecih kupili na tujem za 6 milijonov. Menim, da se bo ta uvoz še izboljšal do konca leta, pričakujemo pa izpad v višini 2 do 3 milijone dolarjev. Vzrok za izpad, so dolgi dobavni roki. V prihodnjem letu bomo najverjetneje uvozili za 21 milijonov dolarjev, seveda pa je ta številka še vprašljiva, predvsem zaradi neznank pri uvozu Telematike, saj je samo njen projekt za leto 1986 vreden med 8 do 10 milijoni dolarjev.«

S kakšnimi problemi pa ste se letos, oz. se še srečujete pri uvozni dejavnosti?

»Kar precejšnji so. V začetku leta je bil najhujši v tem, da nam niso določili t.i. družbeno priznanih repopotreb. Pozneje se je to uredilo, vseskozi pa so se pojavljali problemi v zvezi s prijavljanjem poslov iz rednih prilivov, zaradi saldo, kooperacij, itd, v zadnjem času pa je najhujša dinarska problematika.«

— **In zakaj gre?**

»Navedel bom samo en primer. V plačilnem prometu imamo angažiranih 4 do 5 milijonov dolarjev, vendar ne moremo opraviti plačil v tujino, ker nimamo dinarjev. Poleg carinskih zalog, ki znašajo pri-

Direktor uvozne dejavnosti v IC Danilo Dolinar

bližno 6 milijonov dolarjev in terminskih nakupov, kjer gre za 2 milijona dolarjev, je še omenjenih 4 do 5 milijonov dolarjev in smo torej dolžni v tujino 12 do 13 milijonov dolarjev. Ta vsota je nepričakovana in se bomo morali v Iskri dogovoriti, kako ta plačilni promet spet spraviti v neko normalo.«

— **Omenili ste carinske zaloge. Po vsem sodeč so se torej zmanjšale.**

»Res je. V primerjavi z lanskim letom so dosti manjše. V tem času so lani znašale med 14 in 15 milijonov dolarjev, danes pa omenjenih 6 milijonov dolarjev. Skoraj polovica teh zalog je iz naslova kooperacij.«

— **Samq še vprašanje, kakšni so obeti do konca leta?**

»Ocenjujemo da bomo v zadnjih štirih mesecih uvozili za 57 milijonov dolarjev. Od tega za 14,2 milijona dolarjev opreme in za 42,8 dolarjev repromaterialov.«

Lado Drobež

Dan odprtih vrat v kranjski Iskri

Iskrine delovne organizacije v Kranju in nova Iskrina šola bodo v soboto, 28. septembra 1985, odprle vrata javnosti.

Kranjska Iskra po štirih letih znova odpira vrata občanom. V času od 10.30 do 13. si bodo lahko ogledali delovni organizaciji Iskra Kibernetika in Iskra Električna orodja v Savski loki ter Iskra Telematika in kranjsko območno enoto Iskre Delte na Laborah. Med 9. in 13. bo odprt tudi nov izobraževalni center Iskre na Zlatem polju.

Dan odprtih vrat v kranjski Iskri je namenjen vsem občanom, ki se iz strokovnega vidika zanimajo za Iskra, zlasti pa svojcem Iskrašev ter staršem, ki imajo otroke v zadnjih letnikih osnovnih, ali srednjih šol. V spomin na obisk bodo vsi obiskovalci prejeli Iskrino značko, na voljo bo tudi pisna informacija o kranjski Iskri.

A. Boc

Razpoznavni sistem Iskre

Vsako podjetje, ki se želi uveljaviti, uporablja za označevanje svojih izdelkov in storitev, vse vrste sporočil itd., enega, ali dva osnovna razpoznavna elementa: **logotip** (karakteristični zapis imena podjetja) in/ali **znak** (likovni simbol). Elementa vzpostavljata primarno formalno identiteto podjetja, ki bi bilo sicer skrito v brezimnosti. Njuna vloga je podobna tisti, ki jo ima človekov podpis; s podpisom potrjujemo, da »stojimo za njim«, z enakostjo podpisov pa v formalnem smislu dokazujemo svojo istovetnost.

Osnovna razpoznavna elementa Iskre v danes veljavni obliki sta bila standardizirana leta 1980 (IS.-A.02.01 in A.02.03.). Ker pa se je izkazalo, da za enotno uporabo razpoznavnih elementov navodilo iz standarda ne zadošča — analiza stanja razpoznavnega sistema Iskre, ki so jo sprožili sodelavci marketinških dejavnosti, je namreč ugotovila, da vlada na področju označevanja taka zmeda, da jo lahko presežemo le z zelo natančnimi načeli in navodili — je bil v Marketinških dejavnostih pripravljen in meseca marca letos na DS SOZD sprejet **Pravilnik o ureditvi temeljev skupnega razpoznavnega sistema Iskre**. Od takrat je preteklo pol leta, a se v praksi označevanja Iskrinih izdelkov in Iskre kot institucije nova pravila prepočasi uveljavljajo. Zato naj na kratko opozorimo na glavne vsebinske novosti pravilnika in se nato na izbranih primerih poučimo, kako — naj ne bi več delali.

Prva vsebinska novost, ki jo pravilnik uzakonja, je razločevanje med **izdelčnim in institucionalnim** označevanjem; pri prvem gre za to, da uporabljamo logotip v vlogi krovne blagovne znamke, pri drugem pa uporabljamo logotip skupaj z znakom (zvezdico), kot nosilko kontinuitete institucije. Prvi način označevanja uporabljamo za označevanje **izdelkov**, izdelčnih publikacij in embalaže, drugega pa takrat, ko se podpisuje **institucija**, torej na dokumentih pravne veljave, ali takrat, ko želimo afirmirati institucijo, ne pa njenih izdelkov, ali storitev (značilni primer slednjega načina označevanja je serija oglasov pod skupnim geslom »Iskra — znanje za prihodnost«).

Podrobnosti o uporabi obeh načinov označevanja so opisane v pravilniku, povrhu pa jih bomo imeli priložnost razgrniti ob obravnavi napačnih primerov označevanja.

Druga temeljna novost je ta, da se neposredno na ime Iskre ne sme navezovati nobena oznaka kraja, oz. sedeža podjetja, ali organizacijske enote. Torej ni več »Iskre Kranj«, niti »Iskre Ljubljana«, temveč je le ena sama »univerzalna« Iskra, ki ji lahko sledi ime organizacijske enote in **še nato** njen sedež (ta ni sestavni del imena ampak le podatek iz naslova). To je navsezadnje razumljivo, saj je Iskra prerasla velikost matične tovarne in jo je ob njeni razvejanosti, ki dobiva razsežnosti multinacionalne korporacije, težko locirati celo na raven države, kaj šele na lokacijo ene same tovarne. Poleg tega pa oznaka — npr. Iskra Kranj — niti

natančna ni več, saj ne pove, katera od tovarn v Kranju je mišljena.

Ime Iskre lahko pogojno, povezuje z imenom države, ali kraja le v komunikacijski označbi sedeža »korporacije«, ali npr. predstavništva v tujini (Iskra Istanbul).

Tretja novost, ki jo uvaja pravilnik, je ta, da lahko institucionalno označbo napišemo v treh oblikah: s polno firmo, skrajšano firmo, ali v obliki komunikacijske označbe — glede na to, za kakšen namen jo uporabljamo. Na primer: za označevanje poslovnih tiskovin, ki imajo pravno veljavo, uporabimo timv. polno firmo, na usmerjevalnih tablah ob cesti, ki morajo biti kratke in jasne pa najkrajšo možno označbo, ki jo lahko hitro preberemo — tj. komunikacijsko označbo.

Četrta, pravilnik ureja tudi temeljne odnose logotipa do drugih imen izdelkov (generičnih imen, ki povedo, kaj izdelek je, fantaziskih/komercialnih imen in pod-

rejenih blagovnih znamk). Velja namreč pravilo, da druga imena izdelkov ne smejo biti izpisana z enakim tipom črk kot logotip (Helvetika polkrepka) in, da morajo biti od logotipa čim bolj oddaljena.

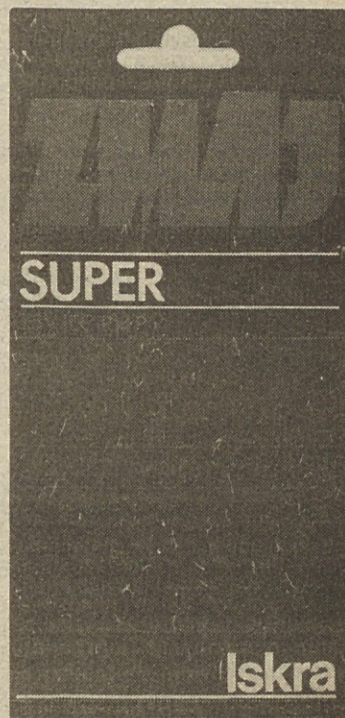
Seveda narava pravilnika ne omogoča, da bi vsa načela opredelili do poslednje podrobnosti. Zato pa pravilnik nalaga DO Iskra Commerce, TOZD Marketing dolžnost, da izdela grafične rešitve za vsa področja razpoznavnega sistema (prvi zvezek grafičnega priročnika: Navodila za označevanje izdelkov je že v postopku verifikacije).

Oglejmo si zdaj dva primera napačne uporabe izdelčne in institucionalne označbe.

1. V razpisih prostih delovnih mest in na začetju embalaže v parih embaliranih baterij uporablja DO Iskra — Baterije Zmaj svojo blagovno znamko — logotip Zmaj — skupaj z znakom Iskre.

Drugače je z označevanjem embalaže. Za to področje veljajo pravila o izdelčni označbi (17. in 21. člen), ki posebno blagovno znamko (ki je pravzaprav komercialno ime izdelka) dopuščajo, še posebej če je uveljavljena in ima tradicijo. Vendar sta v obravnavanem primeru storjeni dve napaki:

— na čelni ploskvi embalaže bi moral stati tudi logotip Iskre v vlogi krovne blagovne znamke pa čep rav v podrejenem odnosu do uveljavljivega »Zmaja«.

— na začetju embalaže pa se poleg spremljevalnih podatkov s skrajšano firmo podpiše delovna organizacija, ki je izdelek naredila (14. člen). Gre torej spet za institucionalno označbo, pri kateri logotip Zmaj nima kaj početi.

2. Nekajkrat zapovrstjo je DO Iskra — Računalniki Delta objavila oglase za računalnik Partner (»Moj Partner«, »Partner 2000«). Na oglasu v Delu dne 3. 4. 1985 tudi po pozornem ogledovanju težko odkrijemo označbo institucije, ki izdelek ponuja; naslov za tistega, ki želi dodatne informacije, je dodan imenu izdelka. Strategija oglaševanja je sicer stvar marketinških služb delovnih organizacij, način **označevanja** oglasov pa je slejkoprej del skupnega razpoznavnega sistema institucije, ki ji posamezne delovne organizacije pripadajo. Zato naj bi pri oblikovanju propagandnih sporočil upoštevali pravilnik (23. člen) in vsa propagandna sporočila označevali z logotipom Iskre (v vlogi krovne blagovne znamke).

Marko Apih

ZMAJ

**Iskra — Baterije Zmaj,
Industrija baterij in svetilk,
n. sol. o., Ljubljana,
Stegne 23**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

V primeru razpisa, s katerim se seveda obrača na javnost **institucija**, bi ta morala uporabiti svojo institucionalno označbo (4., 6. in 16. člen pravilnika), ne pa svojevoljno kombinacijo, ki jo pravilnik izrecno prepoveduje. Blagovna znamka je

z institucionalno označbo nezdružljiva, ali drugače povedano: na znak Iskre se lahko navezuje le njen logotip; logotip Zmaj je v tem primeru povsem odveč. Pravilna označba razpisovalca bi se »glasila«:

Iskra

**Iskra — Baterije Zmaj, n.sol.o.
61000 Ljubljana, Stegne 23**

Priprave na aktivnosti NNNP v Telematiki

Vsakoletna akcija NNNP pomeni velik napredek v razvoju sistema SLO in DS. Značilnost tega sistema je predvsem v tem, da daje pomembno, vendar različno vlogo vsem strukturam in družbenopolitičnim organizacijam. Glede na tako vlogo in mesto mora biti vsem osnovni cilj neprestano povečevanje obrambne in samozaščitne sposobnosti.

Letošnja akcija je usmerjena predvsem na področje varovanja človekovega bivalnega in delovnega okolja.

Vpliv človeka na bivalno in delovno okolje je spričo dokaj nekontroliranega, včasih tudi podzvestnega razvoja povzročil takšne spremembe, ki kratkoročno in dolgoročno pomenijo degradacijo, s tem pa slabšanje bivalnih in delovnih razmer. Vzrok za te spremembe ni samo hiter, sproten, zanesen in spričo tega nezadostno premišljen razvoj produkcijskih sil, temveč tudi velik razkorak med stopnjo razvoja industrializacije in stopnjo smiselnega razvoja varovanja človekovega okolja. Določeni premiki na področju dviga zavesti in uvajanja ukrepov za zaščito bivalnega in delovnega okolja so bili narejeni. Vendar z doseženimi rezultati še ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Vrsta sprejetih zakonov s tega področja predstavlja temelj za kasnejšo uradno prisilo, vendar jo lahko štejem le kot gašenje požara, ne pa kot odstranjevanje vzrokov. Pri tem je kaznovalna politika le pripomoček.

Glavno sredstvo za globalne premike, ki so nujno potrebni, je dvig zavesti po eni strani, po drugi strani pa vzpostavitev in izgradnja ekoloških objektov, ki bodo ob

spremenjenih navadah služili za vzdrževanje čistejšega, bolj zdravega in naravnega okolja.

Glede na občinske okvirne usmeritve v akciji NNNP 85/86 je v delovni organizaciji Iskra Telematika Kranj dan bistven poudarek:

— varovanju človekovega bivalnega in delovnega okolja, poleg tega pa še:

- uresničevanju koncepta dopolnjene zasnove narodne zaščite,
- zaščiti pred jedrskim, biološkim in kemijskim orožjem,
- večji prometni varnosti,
- boljši zaščiti pri delu,
- izboljšanju požarne varnosti in
- drugim aktivnostim.

Glavni nosilec akcije NNNP 85/86 v delovni organizaciji, oz. temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih so osnovne organizacije sindikata, ki so dolžne in odgovorne za izdelavo in izvajanje programa konkretnih aktivnosti v svojem okolju. V izvajanje programa aktivnosti pa se morajo vključiti vse družbenopolitične organizacije, samoupravni organi, vodstvena in vodilna struktura v delovni organizaciji, temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Komiteji, oz. odbori za SLO in družbeno samozaiščito pa so dolžni ocenjevati izvajanje programa aktivnosti in sprejemati konkretne ukrepe v zvezi z akcijo.

Na področju civilne zaščite in narodne zaščite bodo posamezne aktivnosti v zvezi z akcijo NNNP 85/86 vodene in koordinirane na ravni delovne organizacije, ker je na tem področju pač taka organiziranost.

Operativni program aktivnosti delovne organizacije Iskre Telematike v akciji NNNP 85/86, ki je razviden iz pripravljene gradiva, naj služi načrtovalcem aktivnosti v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih le kot osnova, da bodo laže izdelali lastne programe aktivnosti, oz. laže dopolnili program glede na specifikko v posamezni temeljni organizaciji in delovni skupnosti tako, da bodo programi aktivnosti res odraz razmer in ugotovitev v posameznem okolju. Le na ta način bodo prispevali k uresničevanju koncepta splošne ljudske obrambe in družbene sam-

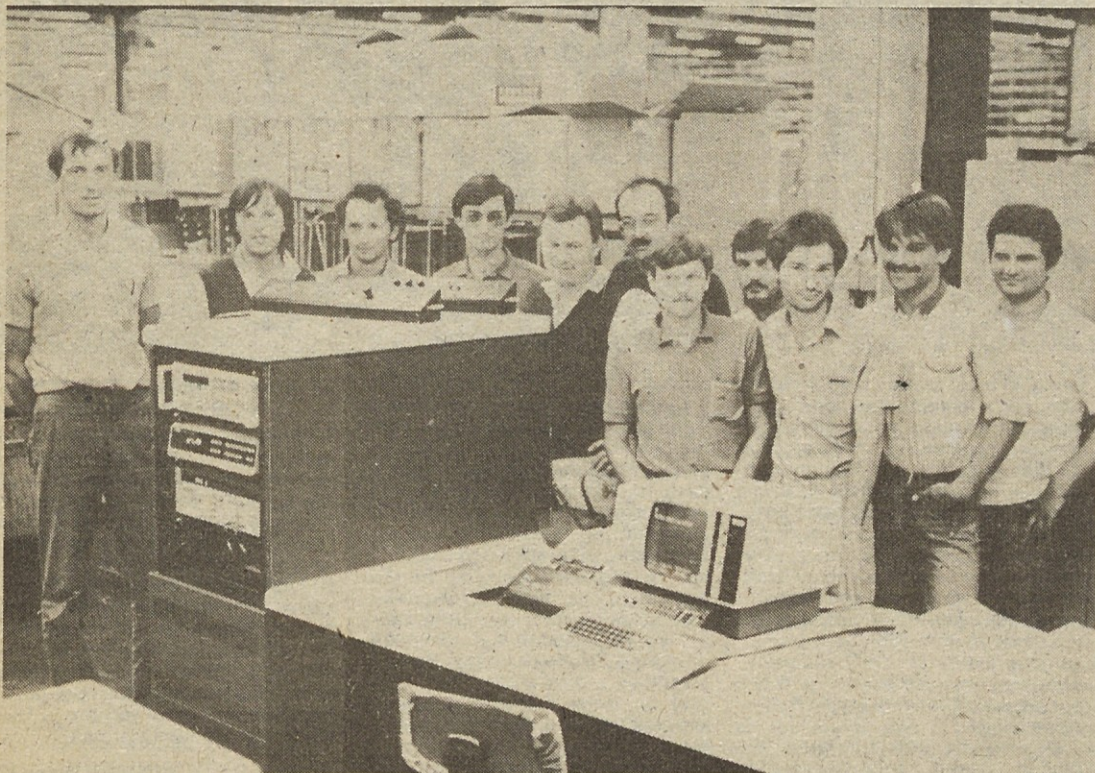
ozaščite, k usposabljanju in preverjanju znanja delovnih ljudi.

Poleg naštetih aktivnosti v operativnem programu naj bo splošno vodilo vsem, ki se bodo kakor koli vključevali v izvajanje, da akcija ni sama sebi namen. Zavedati se moramo, tako načrtovalci, kot izvajalci, da bodo cilji doseženi le, če bomo načrtovane aktivnosti izvajali stalno in nenehno, oz. če bosta vsebina in način uresničevanja akcije postala oblika vsakdanjega dela in življenja vseh delovnih ljudi.

V okviru aktivnosti iz pripravljene programa bomo v glasilih »Telematika« in »Iskra« objavili strokovne članke in druge prispevke, ki bodo obravnavali področje varstva človekovega delovnega in bivalnega okolja.

Vinko Strgar
Tone Volčič

Usposabljanje na novem testnem sistemu

V našo delovno organizacijo bomo dobili nova testna sistema FACTRON 730 in GENRAD. Namenjena sta izključno testirju vtičnih enot v kontroli TOZD ATC in ZTS. Prednosti so predvsem v hitrosti in enostavnosti odkrivanja napak. Sta računalniško krmiljena.

Delo na testnem sistemu zahteva temeljito usposobljenost, še zlasti, če hočemo testni sistem optimalno izkoristiti, kar mora biti tudi naš cilj. Za delo na sistemu je tovarna FACTRON organizirala tečaj, ki sta se ga udeležila dva naša sodelavca. Po zaključku tečaja v tujini smo se dogovorili, da znanje, ki sta ga na tečaju pridobila, preneseta na sodelavce, ki bodo jeseni delali na testnem sistemu. Tako smo v juniju in juliju organizirali 72-urni tečaj, ki ga je obiskovalo 12 sodelavcev iz TOZD ATC in ZTS ter Službe za vzdrževanje. Program celotnega tečaja je bil sestavljen iz dveh delov. Teoretični del je vseboval znanje o testni napravi FACTRON, drugi del pa bo praktično usposabljanje na sistemu.

Tečaj sta vodila Mitja Slovnik in Bruno Biček, ki sta bila z rezultati in delom tečajnikov zadovoljna, saj so preizkuse znanja vsi uspešno opravili.

Alojz Godler

Težaven položaj Iskre v Sežani

Je Elektroakustika pretrd oreh za Iskro?

O težavah temeljne organizacije Elektroakustika v Sežani smo pisali že ničlikokrat in vsakokrat tudi pripisali, da bo z odločnimi posegi prihodnost vendarle mogoče zagotoviti. Prav isto lahko zapišemo tudi tokrat, čeprav z neprikrito kritiko počasnosti pri reševanju nakopičenih težav. V kakšnem položaju je ta kolektiv danes, malo pred zaključkom tretjega četrletja in le še tri mesece pred koncem leta?

Predvsem velja osvežiti spomin, da je zbor združenega dela skupščine občine Sežana, ki je problematiko Iskre v svojem kraju že večkrat obravnaval, pred letošnjimi dopusti vzel pod drobnogled. Tedanji gospodarski položaj (ki se je do današnjega dne še za odtonek poslabšal) ni obetal nič dobrega, zato so v okviru te družbenopolitične skupnosti predlagali iztek letošnjega leta za prelomnico: izgub, oz., poslovanja brez učinka naj v prihodnjem letu ne bi dovolili nadaljevati.

Letošnje prvo polletje je Elektroakustika zaključila brez izgube, vendar rezultat ni bil spodbuden. Dosegli so za 2,7 milijona dinarjev čistega dohodka; celotni prihodek je v primerjavi z rezultatom iz enakega lanskega dohodka porastel z indeksom 167, dohodek je bil višji za 76%, število zaposlenih pa se je zmanjšalo za več kot 80 tisoč, da je bilo ob zaključku polletja zaposlenih še nekaj več kot 400 delavcev. K zmanjševanju tega števila je seveda krepko »pripomogel« nezanesljiv gospodarski položaj tovarne, ki se nikakor ne more pozepti na zeleno vejo. Odliv kadrov (žal se ve, kakšnih) se še nadaljuje, saj osebni dohodki kljub odločitvi kolektiva, da je treba nagrajevanju dati prednost, še vedno zaostajajo. V polletju so dosegli povprečni osebni dohodek v višini 31.711.- dinarjev, kar je sicer dvakrat več kot v polletju leta 1984, vendar še vedno pod povprečjem gospodarstva občine Sežana pa tudi Široke potrošnje in Iskre kot celote.

Izvoza so v obravnavanem obdobju dosegli za slabo četrtno več kot lani, vendar je iztržek še prepičel, da bi zadostoval za kritje lastnih potreb.

Ne preveč obetavna gospodarska slika prvega polletja se je v poletnih mesecih juliju in avgustu še poslabšala. Prekinitve proizvodnje obstoječi proizvodni program zaradi premajhne akumulativnosti ne dopušča, zato so se lani dopusti odrazili porazno. Svoje je seveda dodala tudi povečana obrestna mera na kredite, od katerih je temeljna organizacija zaradi premajhnega deleža lastnih sredstev življenjsko odvisna, učinek pa so še stopnjevale povečane zaloge.

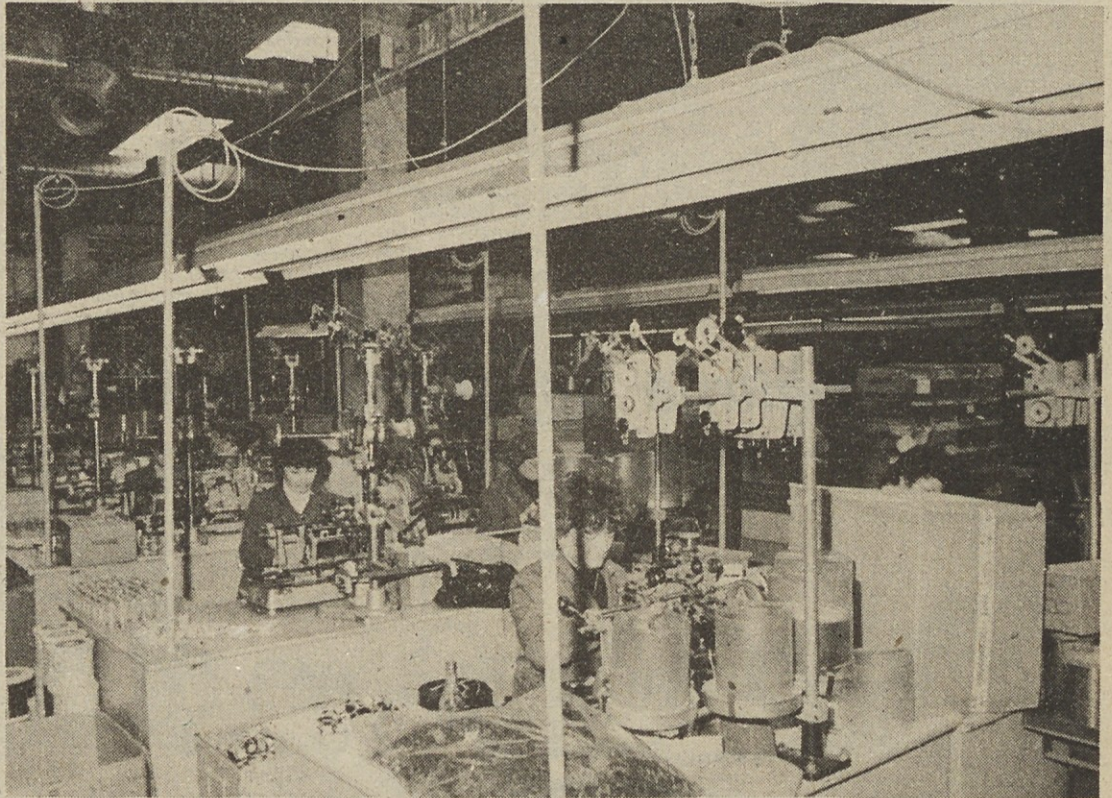
Da bi celoletno poslovanje zaključili vsaj brez izgube, saj posebnih dosežkov v tovarni z docela iztrošeno opremo, osiromašeno kadrovsko strukturo in do vrhunca zaostrenimi likvidnostnimi težavami, bo treba odločno ukrepati. Septembrska proizvodnja bo morala dejansko odpreti pričetek

novega obdobja, saj bo morala štirimesečna proizvodnja (septembra, oktobra, novembra in decembra) doseči vrednost realizacije v prvem polletju letošnjega leta. Naporov bo treba vložiti ogromno, saj je bila proizvodnja v prvih šestih mesecih letos v znamenju izjemnih prizadevanj kolektiva; vendar pa po prepričanju sežanskih Iskrašev naloga ni neizvedljiva. Ob pospešenem proizvodnem tempu bo treba vplivati tudi na obseg vseh vrst

zaostajajo za vsakršnim poprečjem, seveda pojasni, zakaj kadrovanje izven te tovarne ne pride v poštev.

Do tod nanizani podatki o položaju sežanske Elektroakustike seveda ne obetajo dosti. Poleg doslednega izvrševanja sanacijskega programa, kjer je kljub konkretnim zadolžitvam storjenega premalo, bo treba vendarle najti

ne dohodke. Aktivnosti že tečejo v dogovoru z Ljubljansko banko — Temeljno banko iz Kopra. Hkrati potekajo aktivnosti za zmanjševanje vseh vrst zalog, pospešeno bo morala delati tudi sanacijska komisija. Dolgoročni ukrepi, ki bodo morali vendarle odpreti vizijo tudi temu kolektivu pa bodo na vrsti v okviru sanacije celotne delovne organizacije Široka potrošnja. Vse skozi pa bo seveda najtežje breme ostalo na ramenih kolektiva v Sežani.

zalog, ki bodo morale razbremeniti zaostreno likvidnostno sliko: neprestane zamude pri — med drugim — izplačevanju osebnih dohodkov v Elektroakustiki so pred meseci res predstavljale motivacijo za pospešeno sindikalno aktiviranje, vendar poseganje ni obrodilo dosti sadov — OD pred 20. v mesecu se v Sežani že nekaj časa skoraj ne pojavlja. Takšne razmere pa seveda v kali zatirajo prizadevanja najodgovornejših poslovnih, samoupravnih in družbenopolitičnih delavcev temeljne organizacije za vsakršne vrste boljše delovne rezultate.

Dejstvo, da tudi z zamudo izplačani osebni dohodki krepko

skupen jezik tudi v okviru Iskre. Kolektiv sam seveda ne more zagotoviti sredstev za investicije, brez katerih rešitve ni; odprto je še vedno vprašanje edinega proizvajalca transformatorjev za vse Iskrine potrebe. Vse to in postavke, ki še sestavljajo sanacijski program Elektroakustike so resna zadolžitve za novo vodstvo DO Široka potrošnja, ki uvršča problematiko tega kolektiva med prioritete zadolžitve. Po besedah v. d. glavnega direktorja Široke potrošnje Branka Mesca so z delom že pričeli. Najprej bo treba razrešiti vprašanje zagotovitve sredstev za financiranje proizvodnje — od nabave, prepro materiala do sredstev za oseb-

ni; ta bo zanesljivo učinkovitejši, ko mu bo ob strani stala Iskra.

Vprašanje iz naslova torej — kot kaže zdaj — izgublja retorični prizvok, saj na sežanske Iskraše Iskra, ne DO Široka potrošnja, ne SOZD ni pozabila. Res pa je in to potrjujejo tudi prvi rezultati dogovarjanj Elektroakustike na različnih Iskrinih ravneh, da bo usklajevanje in snovanje sodelovanja znotraj Iskre težje, kot bi pričakovali na prvi pogled. Tu bo prav gotovo potrebno več dobre volje pa tudi sodelovanja, kakršnega utemeljuje vizija reorganizacije Iskrinega poslovnega sistema.

Stane Fleischman

Rezultati polletnega poslovanja

»V DO ZORIN smo v prvem polletju poslovali po pričakovanjih!«, je v uvodu razgovora poudaril Marjan Trojar, IPO DO ZORIN, ko smo ga povprašali po tem in nadaljeval: »To pa pomeni, da smo celotni prihodek realizirali nekaj nad planom. Vendar, glede na večletne rezultate, je tretje četrtletje po pričakovanjih nekoliko slabše, zato ob koncu leta računamo, da bomo dosegli načrtovani prihodek.

Pri porabljenih sredstvih opažamo, da nam najhitreje naraščajo prav največje postavke, to so predvsem nabava literature, najemnine in vzdrževanje prostorov, PTT storitve in kopiranje. Porabljena sredstva smo držali v planiranih okvirih, vendar v prvem polletju še niso prišle vse glavne obremenitve, zato računamo, da bomo porabljena sredstva ob koncu leta — glede na plan — za nekaj prekorčili. Ker je tudi poraba dohodka za splošno in skupno porabo večja od planirane, bomo leto zaključili z manjšim čistim dohodkom, kot smo planirali, čeprav polletni rezultati trenutno kažejo boljše sliko.

Pri čistem dohodku smo sledili omejitvi družbenega dogovora, v TOZD, ki so v glavnem na svobodni menjavi dela v SOZD Iskra pa z

gibanjem v SOZD Iskra. Vendar polletni rezultati kažejo, da prav v teh TOZD zaostajajo v rasti OD. Prav tako pa ne ostaja sredstev za poslovne sklade, ker le-ti v bistvu niso nikoli prav planirani, da bi bila obremenitev DO v SOZD čim manjša.

Ob letošnji bistveno višji inflaciji, kot smo jo predvidevali, sta zato predvsem TOZD INDOK in TOZD Standardizacija v položaju, da bosta morala predlagati poročun, če naj bi ob fizični izpolnitvi programa realizirali vse obveznosti do dobaviteljev in, da ne bi v OD preveč zaostali za SOZD Iskra.

V prvem polletju smo v CAOP začeli z investicijo v dodatne računalniške zmogljivosti in skupnem računalniškem centru. S to dopolnitvijo bomo dosegli v začetku pla-

nirane zmogljivosti računalniškega centra. K solastništvu so s to dodatno investicijo v skupni računalniški center poleg DO IC in DO ZORIN pristopile tudi DO Široka potrošnja, DO Iskra Invest servis in Iskra Banka.

V INDOK centru so realizirali, da so shranjeni podatki SAIDC-L baze podatkov tudi na 600 m disku na CDC 170 v RRC ter je ta baza pripravljena za iskanje podatkov prek interaktivnega terminala.

Poleg INDOK centra, ki prek svojega terminala že dela v one line postopku, pripravlja ustrezno opremo tudi DO Kibernetika, pričakujemo pa tudi, da se bodo nekatere druge delovne organizacije (vsaj ena na lokacijo), ustrezno opremile, da bodo lahko koristile to možnost.

Prav tako opažamo v Službi za industrijsko lastnino, da je pomen zaščite tehničnih podatkov v Iskri vedno večji, prav tako pa poizvedbe po patentnih informacijah, saj sta obe področji glede na plan fizično že preseženi.

V TOZD Standardizacija poleg rednega izvajanja skupne standardizacije tudi skladno s planom realiziramo delo IS — 9000 in na projektu SLO, kjer je že možno dobiti prve računalniške izpiske. Vsa leta v srednjeročnem obdobju se kaže, da se položaj organizacij, ki celoten prihodek dobivajo s svobodno menjavo dela iz leta v leto slabša. Prvič, ker pri planiranju običajno planiramo nekoliko zaostanka za rastjo dohodka v SOZD Iskra in drugič, ker je realizacija dohodka v SOZD navadno nad planirano. Ob tako stopnjevanju rasti inflacije pa se položaj, ko se v začetku leta dogovorijo za vrednost programa in ga nato težko spremenijo, vedno bolj slabša. Zato pričakujemo in tudi sami iščemo sistemsko rešitev, ki naj bi te težave sproti odpravljala.

mak

Iskra Avtomatika

Nova Gorica praznuje

Mesto ob Soči, mesto cvetja in mladosti Nova Gorica, kjer smo se letos 29. junija tako množično zbrali in slavnostno počastili dan Iskre, dan borca, praznuje svoj praznik. Ob tej priložnosti je bila in bo vrsta pomembnih kulturnih, športnih in drugih prireditev, odkritih je bilo nekaj spomenikov v spomin na dogodke iz našega narodnoosvobodilnega boja, največjega pomena pa sta vsekakor dva nova objekta.

To sta računalniški izobraževalni center Iskre Delte, ki je dobil naj sodobnejše prostore v bivšem hotelu Argonavti in pomeni novo, pomembno razvojno usmeritev, tako za novogoriško, slovensko in jugoslovansko gospodarstvo. Otvoritev tega Centra bo (po trenutno še neuradnih podatkih) 18. septembra. Drugi objekt pa je prvi del blagovno manipulativnega terminala na mednarodnem mejnem prehodu v Vrtojbi, v neposredni bližini naše novogoriške delovne organizacije, Iskre — Avtoelektrike. Terminal so slavnostno odprli in predali namenu minulo soboto, 7. septembra. O teh dveh pomembnih pridobitvah je predsednik izvršnega sveta skupščine občine Nova Gorica Albert Bevčič dejal: »Ta sodobni center Iskre Delte ne pomeni le uspešne sanacije pred leti neuspele naložbe v hotel »Argonavti«, ampak povsem nov razvojni impulz našemu gospo-

darstvu. Vrtojbenski blagovni manipulativni terminal pa je dokaz enega izmed naporov novogoriške občine, da bi se še bolj usmerila v mednarodno gospodarsko sodelovanje in aktivirala prednosti, ki jih ima kot omejena občina.«

Tudi ob koncu minulega tedna se je zvrstilo nekaj pomembnih

dogodkov. Petkov predvečer je bil v znamenju odkritja spomenika borcem — diverzantom Primorske in Gorenjske. V sobotnem dopoldnevu je bilo slavnostno zasedanje skupščine občine, kjer so podelili tri občinske nagrade in več priznanj ter Bevčikovo nagrado. V Desklah so predali namenu nov pri-

dek k tamkajšnji šoli. V nedeljo so na Lokvah odkrili spomenik 19 usreljenim talcem, v Grgarju, vasi nad Novo Gorico, od koder je tudi veliko Iskrašev pa so pripravili praznik Krajevne skupnosti in srečanje delavcev bivšega grgarskega okraja.

V prihodnjih dneh pa bo še več prireditev, v čast praznika občine Nova Gorica, ki ga letos slavimo v znamenju 40-letnice osvoboditve.

Marko Rakušček

Skrb za ozimnico

Te dni smo v jugoslovanskih in slovenskih sredstvih javnega obveščanja zasledili veliko prispevkov na temo ozimnica. Kako bo z nabavo prehrabnenih artiklov po nižjih cenah, kakšna bo ponudba, založenost. Novogoriška Iskra pri tem ni izjema, saj stremi za tem, da bi tudi letos ponudila kar najširši izbor dobrin po najnižjih sezonskih cenah. Služba za družbeni standard, ki skrbi za nabavo vsega potrebnega je že naredila prve korake v tej smeri in zabeležila dokaj vzpodbudne rezultate. O tem smo se pogovarjali z referentom za družbeni standard, Fabjanom Vičičem.

Kaj nameravate letos ponuditi zaposlenim?

Glede na lanske letošnje izkušnje, ko je bilo možno kupiti vse važnejše prehrabnene dobrine (krompir, jabolka, čebule, fižol) po znatno nižjih cenah, kot so bile določene za ozimnico, smo letos šli še v širšo akcijo. V dogovoru smo z različnimi dobavitelji — brez posrednikov, kar seveda močno zniža ceno. Tako bo že v teh dneh na razpolago dovolj kvalitetnega krompirja, fižola, jabolk, hrušk, čebule ter še nekaterih potrebnih dobrin. Že pred dnevi pa so se zaposleni oskrbeli s kvalitetno makedonsko papirko (po 100 din kilogram), saj so jo pokupili skoraj šest ton.

Vemo kakšen je trenutno naš standard. Ste mogoče razmišljali o kreditnem večmesečnem odplačevanju?

Da, tudi o tem smo razmišljali skupaj s sindikatom naše delovne organizacije, vendar smo prišli pozneje do drugačnega zaključka, do drugačne ideje. Na kredit, na šestmesečno odplačevanje bo možno kupiti več vrst bele tehnike, pralne stroje, električne peči, štedilnike itd. In prav zato nismo mogli kreditirati prehrabnenih izdelkov. Pa tudi prvi odmevi s strani zaposlenih so se nagibali bolj v smeri kreditiranja bele tehnike. To pa še ni vse. Poleg premoga, te dni prihajajo prve količine izmed 600 ton, (žal vse prepočasni, kar pa sprejemamo z razumevanjem), bomo zaposlenim ponudili tudi konfekcijske izdelke, smučarsko opremo in še nekatere druge pomembnejše izdelke, vse v prid kolektiva. Seveda v službi tudi upamo, da nam bodo načrtovane akcije uspele in, da bo naš trud z zadovoljstvom zaposlenih poplačan.

M. R.

Iskra Srednja šola

Razgovor z Jožico Mihev

Nehvaležen, a lep poklic

Jožica Mihev, profesorica slovenskega jezika v Iskrini srednji šoli, rojena v Mariboru, je poučevala v raznih krajih (Tezno, Hoče) preden je prišla poučevati v Kranj. Najprej je delala v osnovni šoli Simon Jenko, potem pa se je zaposlila v srednji tehnični šoli Iskre, kjer poučuje že 22 let.

Počasi že začenja razmišljati o upokojitvi, kar je pomemben trenutek v življenju vsakega človeka, četudi je skoraj vedno boleč. »Zato ni napačno, če se nanj pripravimo,« pravi.

Vendar, ta vesela in živahna tovarišica, polna mladostnih in neporabljenih sil prav nič ne kaže, da je blizu odhod. Nasprotno. Še veliko lahko stori za tiste, ki so ji zaupani v vzgojo in izobraževanje.

Povpraševali smo jo o tem in onem in kar zažari, ko govori o mladih, med katerimi se počuti prijetno, skoraj srečno.

Dobili ste nagrado Iskre, kar je priznanje za dolgoletno poučevanje slovenskega jezika v Iskrini srednji šoli, za trinajstletno urejanje šolskega glasila Plus-minus in za vse, kar sodi k tej službi. Vam to veliko pomeni?

Pomeni. Zadovoljna sem tudi zaradi tega, ker so jo dodelili prosvetni delavci in ne le gospodarstvenikom. Ja. Zelo sem vesela tega pomembnega priznanja.

Kaj bi rekli o svojem delu, ki ga zdaj že lahko gledate v minulost. Ali ste zadovoljni z doseženim?

Sem. Da, to je delo. Opravljeno. In ni lahko. Vendar je tu že nenehno razmišljanje, ali sem vedno ravnala prav, človeško prav. Ni dovolj, če sem zadovoljna jaz. O tem bi morali kaj več reči mladi. Tisti, ki so šli skozi moje roke.

Bi še enkrat izbrali ta poklic?

Ja. Odločno. Čeprav sem ga že tisočkrat preklela, mislim, da mi je na kožo pisan. Pravega občutka za delo z mladimi ti ne da nobena šola, ali imaš prave tipalke za to, ali jih nimaš, to je. Tudi učitelj sprejema in ne samo nalaga informacije drugim. Vedeti mora, kdaj je učenec spočit, kdaj utrujen, kdo je razigran, kdo se čuti odrinjenega, kdo je ambiciozen, kdo ni. Ne gre torej samo za razlago snovi. Še marsikaj sodi zraven.

Rada imam mlade in o njihovih problemih veliko razmišljam. Ja, to je res lep poklic, a zanj je potreben poseben dar. Mislim pa, da je za delo z mladimi potrebno neizmerno potrpljenje.

Jožica Mihev prejema Iskrino nagrado v Novi Gorici

Ste vedno našli razumevanje za vaše delo v svoji okolici, mislim, v zbornici?

Ne. Pri nekaterih sodelavcih ne. So celo taki, ki premalo poznajo slaviste. Koliko nalog mora popraviti! In postoriti še marsikaj drugega! Koliko truda je potrebno za obravnavo kake lirčne pesmi, črtice, ali druge literature, ko je treba učenca, ki ni dojemljiv npr. za sprejemanje čustev in misli pesnika, ali pisatelja duševno pripraviti. To ni lahko.

Poleg tega mislim, da v preteklosti niso vsi cenili mojega urejanja glasila Plus-minus. Zdaj smo pripravili posebno, razširjeno izdajo, kje bodo sodelovali bivši učenci — vse od leta 1963. Z njihovimi članki smo sestavili števiko, ki je izšla ob otvoritvi nove šole.

Ste veseli, ko zdaj srečujete na pomembnih delovnih mestih, zlasti v Iskri, tudi vaše bivše učence?

Ponosna. Ob različnih prilikah pridejo, pozdravijo in zdaj, ko sem v Novi Gorici dobila nagrado, mi je nek učenec celo čestital. Nisem vedela kdo je, a zelo me je razveselil. Ob takih priložnostih mislim, da je vsem tem mladim ljudem naša šola le nekaj dala.

Mislite, da je današnji mladi generaciji zdaj laže stopati po življenjskih stopničkih naprej, kot je bilo to vaši?

Ne. Moja generacija je imela zagotovljena delovna mesta. Že res, da so nam pošiljali odločbe, kam naj gremo v službo, a svoj kruh smo si le služili. Marsikoga so poslali kam daleč na deželo. Vemo

tudi, da danes nekateri mladi nočejo v oddaljene kraje in jim tudi vsa delovna mesta niso všeč. Toda najti službo je za marsikoga velika skrb. Te mi nismo imeli. Seveda, živeli smo skromno. Toda, današnji mlad človek skoraj ne more sam začeti. Potrebuje pomoč.

Poleg tega imajo mladi še veliko drugih težav, značilnih za vsak krog razvoja, začeniši že pri ranem otroštvu.

Marsikdaj jih mi, odrasli, ne vidimo. Niso brez skrbi, saj docela brezskrbne mladosti niti ni. Tudi sami s seboj imajo določene težave.

Drugega avgusta letos je bila otvoritev nove Iskrine srednje šole na Zlatem polju. Mislite, da bo vzgojno in izobraževalno delo tam veliko lažje?

Svojo profesorsko pot sem začela v slabih razmerah, v starih šolah, ki so jih priredili, ali nove zgradili, ko sem jaz že odšla drugam. Le v kranjski osnovni šoli Simon Jenko je bilo ustrezno urejeno. Vendar smo povsod dosegali ustrezne uspehe. To ni stvar zidov, ampak ljudi, ki tam delajo. S tem, seveda, nočem reči, da ustrezno urejeni kabineti, učila in drugi sodobni pripomočki ne prispevajo svojega.

Nikoli ne smemo razmišljati le o doseženih uspehih v preteklosti. Vedno je pred nami še prihodnost. Kako si jo vi predstavljate?

Po naravi sem optimist. To mi je podaril oče. Ko se vrne iz šole domov sem utrujena in še dolgo občutim napetost zaradi danega in sprejetega. Zato potrebujem nekaj časa za pomiritev. Vendar že razmišljam o novih nalogah, ki jih moram vedno znova in znova premagovati. Tako je pač življenje.

Ljubim naravo. Sprehode. Knjige. Pogovore. Ja. Še marsikaj moram narediti.

Še nekaj. Ali mislite, da je učitelj pomembna oseba v razvoju mladega človeka in s tem tudi družbe?

Vsekakor. Učitelj mora biti zdrav, čist, pozitiven značaj, ki bo znal prisluhniti razvijajočemu se mlademu človeku. To je eno izmed največjih poslanstev v naši družbi, a zdi se, da ona včasih tega ne ve. Od učiteljev je precej odvisno, kako se bodo mladi razvijali. To je pomemben poklic, a zelo me boli, ko vidim, s kako nizkimi pokojninami se učitelji poslavljajo iz svojih delovnih okolij.

Toliko. Še marsikaj bi lahko rekli, ali napisali, kajti Jožica Miheva poleg neutrudnega dela v šoli razmišlja tudi o drugih problemih našega časa in sodobnega sveta.

Z. V.

Brez vzdrževanja ne gre nikjer

Zgraditi hišo, cesto, naselje, ali samo kompleksno napravo pravzaprav ni težko spričo današnjih ogromnih tehničnih možnosti, ob seveda vrsti specifičnih znanj s pridobljenimi izkušnjami. Težje je na novo zgrajene hiše, ceste itd. obdržati na začrtani uporabnosti višini skozi čas, kajti graditelji so odšli, hiše, ceste, naselja in naprave so zdaj v lasti eksploatatorjev, ki motrijo zgrajeno, izdelano z enega samega — uporabnostnega zornega kota.

Nekaka podaljšana roka načrtovalcev, graditeljev, monterjev in drugih so vzdrževalci. So tehnični vezni člen med obojimi z nalogo, da hiše, ceste, naselja, ali samo naprave ostanejo za vso malo večnost take, kot so jih programirali načrtovalci.

Invest servis ima v svojem sestavu tudi oddelke za tehnično vzdrževanje posamičnih in kompleksnih naprav v ljubljanskem Iskrinem industrijskem bazenu, z izjemo področja v Stegnah. To pomeni delo na 23 krajih v Ljubljani poleg celotne stolpnice. Zaposluje skupaj sedem krepkih moških, ki nenehno tekajo z orodjem od kraja do kraja, natančneje, od okvare do okvare in s tem skrbijo za naprave, aparature in opremo, ki se je poslužuje nad dva tisoč sodelavcev Iskre.

V oddelku so zaposleni mizar, strojni ključavničar in električar. To so le osnovni poklici, kajti mnogi so veščiki več strokovnih opravil, razdeljenih še na ožja specifična področja. Vzdržujejo naprave tople in hladne vode, ventilacijske, električne, varnostne in ogrevalne naprave, električna dvigala, polagajo talne obloge, skrbijo za pisarniško opremo in še številne druge dejavnosti. To so delavci z dolgoletnimi izkušnjami in krepkih besedi, če kaj ne gre tako, kot bi moralo.

Oddelku vodi Drago Kačar, strokovnjak, ki se mu že nasmiha pokoj, vendar nemiren, ker ga vedno preganja čas, preobilica dela, pomanjkanje strokovnjakov in kdo ve še kaj. Sam pravi, da je za tako veliko lokacij sedanje število vzdrževalcev odločno preskromno. Posledica je prepočasno ukrepanje glede na napake, ki jih zbirajo za tehnično mizo.

Drago Kačar je redek primer sodelavca, ki nima dlake na jeziku. En sam odkritosrčen obraz ga je, brez hinavščine, za nekatere sicer na začetku z nekoliko grobimi prijemi, toda nikoli kričev.

Ko sva sedela za njegovo mizo v delavnici, so ga velikokrat klicali po telefonu in naju prekinjali. Izpad električne energije, ustavilo se je dvigalo itd. Ko je položil pogovorko na mizo, je nadaljeval: »Imamo terminski načrt rednega vzdrževanja po vseh pogodbenih lokacijah. Naši naročniki vodijo posebne knjige, v katere vpisujejo napake z datumi in natančnimi časi prijave. Napake javljajo neposredno šefu oddelka, dežurnemu za tehnično mizo, ali pa v določenih primerih neposredno delavcem oddelka. Pri tem je poglavitna

naglica. Čas od zabeležebe v knjigi napak do odprave okvare je najbolj boleč.« Minute čakanja se tako tod spremenijo v ure, ure v dneve in tako navidezno potrjujejo Einsteinovo doktrino o relativnosti časovne dimenzije.

»Vedno nam ne uspe,« pravi Drago Kačar, »bodisi zaradi rednih, ali bolniških dopustov in izostankov. Pri rednih vzdrževalnih delih pa bi sodelavci — naročniki lahko pokazali več strpnosti, npr. ob migetanju ene same fluorescenčne svetilke. Vendar, če sem odkrit, pri obilici dela spregledamo tudi kako manjšo napako. Če so vrata s tečajev, ne bomo popravljali najprej kljuke,« se je nasmehnil.

»Po drugi strani vdelujemo rezervne dele, ki niso originalni, marveč po večini domači nadomestki. Le-ti pa mnogokrat ne ustrezajo normativom prvotnega proizvajalca iz tujine. Poglejte: zdaj so zahtevali, da pride k nam Schindlerjev monter iz Švice, ker je zatajila elektronika v dvigalu PPC. Mi se elektronike ne smemo dotakniti, takšen je predpis proizvajalca. Izpad enega dvigala obremenjuje druga, s tem pa nastaja možnost novih okvar in še prometni pretok se zamaši.

Zimskega časa se najbolj boji-

mo. V lanskej sezoni smo ob hudi zmrzali doživljali delovne šoke pri pokanju vodnih cevovodov in okvari hladilnih naprav. Pogost pojav je, da v cevovodih tople vode nihanje temperature, ali nezadostna količina vode, s katero nas oskrbuje KEL, povzroči izklop ventilatorja primarnega zraka in s tem ogrevanja.

Razvnel se je in še bolj odprl »glavni ventil« oddelkove problematike: »S Petrolom so druge težave. Nikoli ne vemo, kdaj in koliko kurilnega olja bomo dobili, ne glede na pravočasno naročilo. Kjer je kurilno olje edino ogrevanje, je resen problem, ker so električna grelna telesa, npr. v PPC zaradi požarne varnosti prepovedana. Kdo pa lahko dela v mrazu? Ženske rado zebe že takrat, ko je nam še skoraj toplo. V takih trenutkih vzdrževalci ponorijo, vendar toplote kljub temu ne morejo roditi. No, lani smo v PPC take trenutke že doživeli, ko storilnost pade tako, kot živo srebro.

Zadnji dve leti se vzdrževalci ukvarjamo še z novo ekološko problematiko. Npr. razlitjem lahkega kurilnega olja. Petrolov črpalkar nam je natočil gorivo kar mimo cevovoda. Opozorili smo ga, pa

nič! Drugič na drugem kraju spet nekaj mimo. Koliko nepotrebnega dela s čiščenjem nam je pripravil! Nekateri, žal, do konca življenja ne bodo doumeli nevarnosti ekoloških katastrof.

PPC ima svojo lovilno napravo za filtriranje mešanice vode in kurilnega olja. Pri nas ne onesnažujemo z odpadnimi vodami, ker ne uporabljamo drugih kemikalij, razen običajnih čistil v gospodinjstvu.

Še bi lahko nadaljeval, kajti problematike je še za »cel čeber«, vendar sem zasukal pogovor nekoliko vstran in zamašil »ventil«.

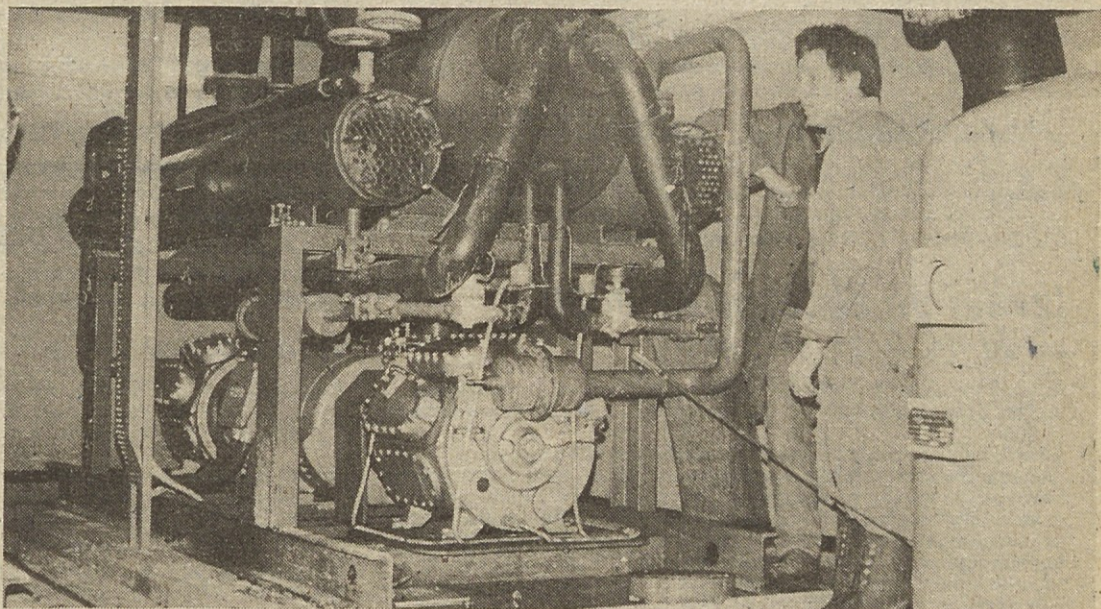
Kakšne predloge bi postavili za boljše reševanje te zapletene problematike, sem vprašal.

»Poglejte, tu so napisani« in Drago Kačar mi je predložil z roko popisan papir z osmimi točkami. Vse konkretno. Prepisal sem nekaj točk: Nužno potrebujemo dva vodovodna instalaterja in še enega mizarja. Krpanje tehničnih lukenj z razporejanjem sodelavcev ima negativne posledice pri rednem, strogo terminskem vzdrževanju. Rabimo ustrezno vozilo za prevoz sodelavcev in orodja. Tehnična miza posreduje preskromne podatke o okvarah itd.

»Veste, mene marsikdo ne trpi, ker sem odkrit in vsakomur povem, kar mu gre« in že je izginil, iskat pravi ključ iz šopa.

Morda ima Drago Kačar res ta občutek, ki pa je vsekakor na splošno pozitiven. Če bi bili vsi odkritosrčni, neposredni, bi bilo delo lažje, uspešnejše in odgovornost postavljena na prvo mesto. Za tem pa stremi tudi naš glavni vzdrževalec Invest servisa s svojo izredno delovno in prizadevno, toda neustrezno nagrajeno ekipo vzdrževalcev.

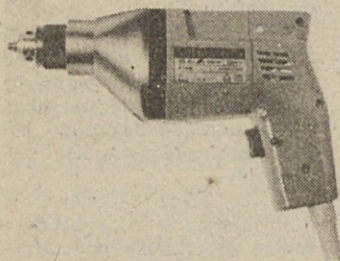
Marjan Kralj

Revizija hladilnih naprav v Mikroelektroniki sicer ne sodi v krog vzdrževanja, vendar je delo zelo podobno

UGODEN NAKUP

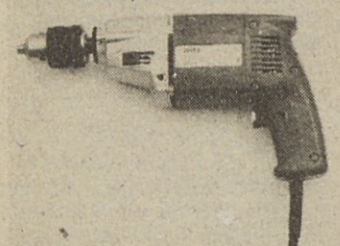
Če ste nameravali kupiti električni vrtalnik, krožno žago, ali kombi garnituro pa tega doslej še niste storili, potem vas bo naša ponudba prav gotovo razveselila. Za 20% ceneje in na pet obrokov lahko kupite naslednje naše stroje:

Vrtalnik VS 401 A se odlikuje po izredno majhni masi, zato zelo ustreza za najrazličnejša montažna dela

20.211,50 din

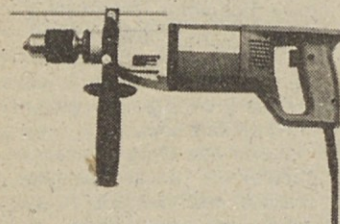
VS 401 A
380 W, 1600 vrtljajev/min,
Ø8 mm za jeklo, Ø15 mm za les,
1,35 kg

Vibracijski vrtalnik VV 508 T je ustrezno oblikovan, da ga lahko trdno in z lahkoto držimo v rokah. Njegova moč in število vrtljajev zagotavlja uspešno obdelavo najrazličnejših materialov: lesa, jekla, barvnih kovin, plastike, opečnega zidu in tudi najtršega vibrirnega betona.

18.875,00 din

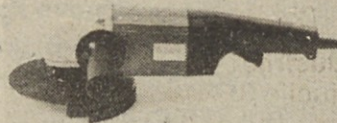
VV 508 T: 520 W
0—540/0—1400 vrtljajev/min
30—10800/0—28000 vibracij/min
vrtanje v jeklo 10 mm, v les 20 mm, v beton 12 mm, masa 1,9 kg

Vibracijska vrtalnika VV 602 D (zaprt ročaj) in VV 602 E (pištolni ročaj) sta profesionalna vrtalnika za zahtevnejša dela. Učinkovit vibrirni mehanizem in ergonomsko oblika zagotavljata tudi lahko in učinkovito vrtanje betona, opeke in drugih materialov. Z dodatnim adapterjem se na stroj lahko vpnejo tudi priključki klip klap.

40.423,00 din

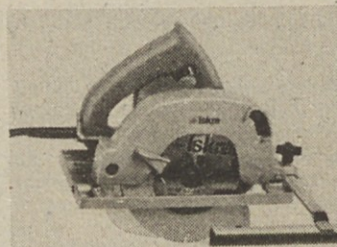
VV 602 D in VV 602 E
650 W, 2000 vrtljajev/min
13.600 in 40.000 vibracij/min
Ø13 mm za jeklo, Ø16 mm za beton
3,3 kg

Kotni brusilnik KB-128 C odlikuje razmeroma močan motor in majhna masa, kar je posebno primerno za delo v težjih razmerah. Posebno varnostno stikalo onemogoča slučajno vključitev stroja.

KB-128 C
1200 W, 8300 vrtljajev/min,
Ø brusne plošče 178 mm,
masa 3,9 kg

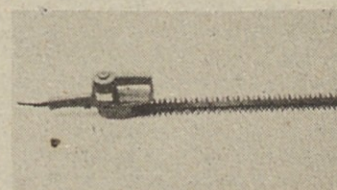
46.198,00 din

Krožna žaga KZ 55 D je majhna, priročna ter ima močan motor. Žaga je opremljena z listom z vidia zobci za žaganje trših materialov.

31.977,50 din

KZ 55 D
830 W, 4500 vrtljajev/min
rez do 55 mm, 4,5 kg

Vrtna škara SV 60 A. Žive meje in drugo okrasno rastlinje moramo dva do trikrat letno postrčiti, letni čas striženja pa je odvisen od vrste rastlinja. S tem dosežemo enakomernejšo in gostejšo rast, seveda pa tudi lepši izgled. Striženje z

običajnimi ročnimi vrtnimi škarami je zelo zamudno in tudi naporno delo, zato to opravilo rajši prepustimo električnim vrtnim škaram. S temi škarami je striženje bistveno hitreje in lažje. Prednosti škarij SV 60 A so: večja učinkovitost zaradi dvojnega rezila, dvojni, nasprotno se gibajoči rezili, dolgo rezilo: 600 mm. Škarje so lahke in vzdržljive. Uporabnika varuje dvojna izolacija. Radio in TV motnje so dušene do predpisane ravni. Tehnični podatki: vhodna moč 320 W, hodi v minuti 1800, dolžina rezila 600 mm, dvojen tip rezila, masa 2,4 kg.

28.874,00 din

V ceni je že vračunan prometni davek, kot je to zakonsko določeno.

Pologa za kredit ni, letna obrestna mera na glavnico pa je 28%.

Informacije in pogodbe dobite v Kranju pri Beti Bolka (22 221, int.:

28 — 51) in v Ljubljani pri Veri Dolinšek (213 — 213, int.: 15 — 95).

Iskra

Iskra, SOZD elektrokovinske industrije
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

Izobraževalni center, Ljubljana

V skladu s programom zagotavljanja kakovosti elektronskih elementov po sistemu IS 9000 v Iskri, sklepom KPO SOZD Iskra in področnega kolegija za kakovost o uvajanju tega sistema, razpisuje STROKOVNO USPOSABLJANJE po programu:

Izvajanje sistema IS 9000

od 20. 11. — 21. 11. 1985

Strokovno usposabljanje je namenjeno glavnim kontrolorjem in vodjem preizkusnih laboratorijev ter njihovim namestnikom v sistemu IS 9000.

Sistem za zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov IS 9000, (skrajšano sistem IS 9000) je sistem elektronskih elementov ocenjene kakovosti in temelji na osnovah, ki so v celoti prevzete iz ustreznih mednarodnih sistemov in pospešuje Iskrin izvoz elementov višjega kakovostnega razreda. Glavni kontrolor s svojimi pooblaščenimi sodelavci je organizator in nosilec sistema IS 9000 v organizaciji združenega dela, ki proizvaja elektronske elemente ter mora zato temeljito obvladati vse podrobnosti sistema IS 9000. To znanje pridobi na tem seminarju.

VSEBINA:

1. osnove sistema IS 9000

razvoj in vzpostavitev sistema

zagotavljanje kakovosti elektronskih elementov po IS 9000

zgradba zagotovitvenih standardov

organizacija in funkcioniranje sistema

2. postopki ocenjevanja kakovosti

naloge proizvajalcev elementov

kvalifikacijska odobritev elementov

splošne zahteve za kontrolo

kontrola kakovostne ustreznosti

sistem spuščanja v prodajo

overjeni zapisi o preizkusih

VODJA PROGRAMA: Zoltan Zemljič, ing. Iskra IEZE, DSSS, Ljubljana

ČAS IN KRAJ: S programom strokovnega usposabljanja bomo pričeli 20. 11. 1985 ob 9. v Poslovni stavbi Iskre (zbor v recepciji), Ljubljana, Trg revolucije 3. Zaključek seminarja 21. 11. 1985 ob 18.

CENA strokovnega usposabljanja: V ceno 16.000.- din je vključena samo kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne in morebitne stroške si udeleženci uredijo v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE: Prijavnice pošljite najkasneje do 11. 11. 1985 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije lahko dobite pri vodji programa Zoltanu Zemljiču tel. št.: 061/576-231, ali pri vodji področja kakovosti v vaši DO.

Iskra

SOZD elektrokovinske industrije
61001 Ljubljana, Trg revolucije 3

Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje posebno obliko pospešenega izobraževanja za izpopolnjevanje strokovne izobrazbe po programu:

1. šola za načrtovanje mikroelektronskih vezij v Iskri

**v času od 11. 11. — 23. 11. 1985 in
od 2. 12. — 20. 12. 1985 v Ljubljani in Škofji Loki**

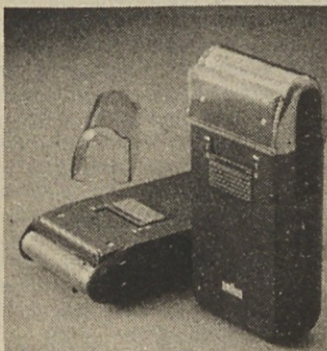
Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno mladim in perspektivnim razvijalcem kompleksnih sistemov z uporabo integriranih vezij po naročilu.

VSEBINA: Program je sestavljen iz splošnih in posebnih tem, ki celovito pokrivajo naslednja tematska področja:

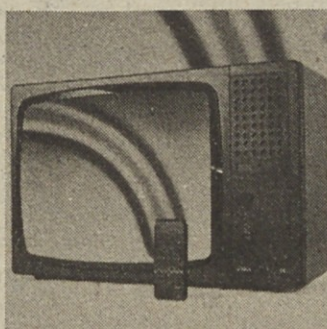
2.
v
3.
mi
4. I

ORG
rane
dijo o:
času s
Udelež
nalniku
»Osnov
ga prire
Udelež
bodo pre
prednost
računalni
modernejs
ČAS IN K
pričeli dne
1985 ob 9. p
PRIJAVE: P
sistema VMS
Koštrin, Iskr
Izpolnjene p
tronskih vezi
1985 na naslo
olucije 3/XI.
Podrobnejše i
lahko dobite p
valnem centru

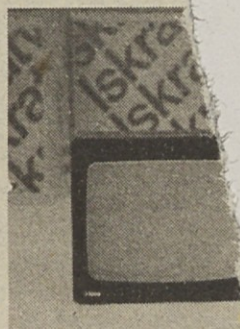
TOZD TV Pržan IZREDNO UGODEN

Brivnik Braun Sixtant 2002

**Barvni televizor ISKRA 8156 z
daljinskim krmiljenjem**

**Prenosni TV spre
JASNA**

Do 30. septembra lahko izkoristite možnost izredno ugodnega nakupa izdelkov tovarne TOZD »TV PRŽAN« in sicer:

- barvnih TV aparatov z daljinskim upravljanjem, ali brez,
- prenosnih črno-belih televizorjev in
- brivnikov.

prodajni pogoji:

- popust 20%
- plačilo ob prevzemu blaga.

Naročila zbirajo sindikalni sindikata (povprašajte prebrite v Iskrini poslovni stavbi 061/213-213, int.: 2112, 2113, ročite. Vse naročene aparate kamor vam jih bo dostavil neposredno v Tovarni TV s 161, int.: 22, ali 27.

UGODNOSTI

	Brivnik 2002	Brivnik 2002 L	Barvni TV z dalj. up. 8156	Barvni TV brez dalj. up. 8256
Cena v maloprodaji	7.734	8.765,20	177.237,50	152.102
Cene s popustom	6.200	7.020,00	142.000,00	122.000
Prihranek ob nakupu	1.534	1.745,20	35.237,50	30.102

tehnoloških možnosti tovarne, ob upoštevanju zahtev jugoslovanskega trga, kot pa z vidika enotnosti specializiranega programa. Koliko lažje bi bilo enostavno izbrati za program izdelke ene panoge, na primer, merilne instrumente, ali telefonske aparate, teže pa bi bilo samo z izdelki ene panoge zaposliti tovarno kot je Iskra in to od vsega začetka, ko je proizvodnja zahtevala zaposlitev delavnic v čim širšem obsegu, to je v velikih serijah, ali celo v tekoči proizvodnji.

Po opustitvi večine izdelkov, ki so bili osvojeni v prvih treh letih obstoja tovarne, je torej ostalo v proizvodnji le nekaj izdelkov, ki so pozneje v svojem nadaljnjem razvoju določili Iskri današnji proizvodni program: števec in volt-ampere meter so dali osnovo za panogo električnih merilnih instrumentov, telefonski aparati za panogo avtomatskih telefonskih central in telefonskih aparatov, kinoprojektor panogi kino in elektroakustike, dinamo in starter panogi avtoelektrike, vrtni stroji panogi stikala, zaradi splošnih

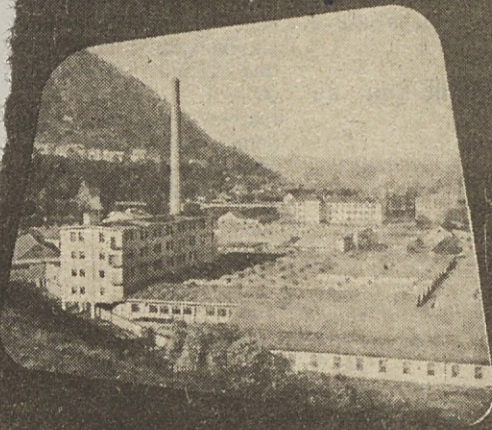
potreb skoraj vseh naštetih panog po usmeritvah pa se je razvila še šesta ponoga usmerniki, ki je med tem časom zajela že zelo velik obseg. Vsaka od naštetih panog je v desetih letih dobila sorazmerno širok asortiment, nobena pa v svojem sedanjem obsegu še ni popolna. Povsod še manjkajo razni izdelki, ki sodijo v panogo in jih trg potrebuje, tovarna pa jih doslej še ni mogla razviti, ali pa uvesti v proizvodnjo, pač zaradi nezadostnih možnosti v razvoju, ali v pripravi proizvodnje. Analiza, ki je bila izdelana v letu 1955 z namenom, da osvetli širino asortimenta, s katerim mora tovarna v sedanjem proizvodnem programu še računati, je dala presenetljiv rezultat: v naših šestih proizvodnih panogah smo doslej osvojili povprečno 40% izdelkov, torej nas čaka še ostalih 60%, če hočemo asortiment v posameznih panogah še zadovoljivo izpopolniti. Naloga, ki jo bomo v tem pogledu morali opraviti, je mnogo težja, kot ona, ki smo jo doslej opravili, ne le zato, ker je 60% pač več kot 40%, temveč tudi, ker je treba izdelke, ki sodijo v osvojenih 40%, stalno vzdrževati, izpopolnjevati ter ob času zamenjati z novimi, modernimi. Poleg tega predstavlja asortiment v bodočih 60% po večini izdelke malih serij, doslej pa smo segali le bolj po izdelkih, ki omogočajo večje serije, kar je z gospodarskega stališča povsem razumljivo. »Ostanek« pri osvajanju proizvodnje ne bo nič manj zahteven, kot prvi izdelki, vendar nam v proizvodnji ne bo nudil enakovredne zaposlitve. Na to perspektivo se morajo pripraviti predvsem naši oddelki, ki razvijajo in pripravljajo novo proizvodnjo, tovarna pa mora misliti na to, da bo usposobila omenjene oddelke za težje naloge, med njimi je gotovo na prvem mestu orodjarna. Pod temi pogoji bo mogoče izpolniti asortiment izdelkov v obstoječih proizvodnih panogah, čemur se ne bomo mogli ogniti.

Kakšno bodočnost pa nudi naši proizvodnji obstoječi Iskrin proizvodni program? Analiza, ki je bila izdelana leta 1953 ter na novo pregledana in popravljena v letu 1955, delno odgovarja na gornje vprašanje; analiza je skušala zajeti potrebe jugoslovanskega gospodarstva po naših sedanjih izdelkih in izdelkih, ki bodo še proizvajani v prihodnjih letih ter sodijo v asortiment, ki ga tovarna osvaja. Na tem mestu ni prostora, da bi se spuščali v podrobnosti te analize, čeprav je za vsakega člana našega kolektiva zanimiva, pač pa bom podal nekaj značilnih ugotovitev, ki jih prinaša. Te ugotovitve so v stanju dokazati realnost Iskrinega proizvodnega programa, še več, podajajo tudi osnove, s katerimi mora tovarna računati za bodočo dobo vsaj deset let in na katere mora nasloniti račune za svoje proizvodne zmogljivosti.

ISKRA

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE »ISKRA« – KRANJ

LETNIK II.

1956

V spomir Josip

V nedeljo, 15. septembra, je v visoki starosti 93 let odšel za vedno predzadnji izmed osmih ustanovnikov OF, odšel je ugledni pravnik, politik in družbenopolitični delavec dr. Josip Rus. Spominjamo se ga tudi zato, ker je bil naš sobesednik, ko smo se novembra 1981. leta pogovarjali z njim ob prazniku republike, 29. novembru; saj je bil dr. Rus takrat tudi eden izmed slovenskih delegatov AVNOJ, ki so v Jajcu daljnega 1943. leta polagali temelje novi Jugoslaviji. Tako je torej naš takratni intervju pred štirimi leti, posebej za naše glasilo, zdaj prišel v pričevanje o tem našem velikem možu, ki je z neugnano življenjsko silo, človeško priskrbenostjo in odkritostjo preživel svoje dolgo življenje v nenehnem boju in pokončno ter tudi dočakal uresničitve svojih idealov, ki so ga vodili vse življenje.

Ne bi na tem mestu ponavljal, ali prepisoval dogovorov in izjav, ki nam jih je Josip Rus dal pred štirimi leti, vendar pa bomo v spomin nanj objavili nekaj odlomkov iz njegovih pričevanj na avnojske dni 1943. leta.

»Iz Otočca smo se odpeljali s kamioni; potem smo šli peš, ponoči, skozi gozdove po razmočenih, blatnih stezah. Zaradi te tegobne poti smo zamudili in čez dan smo se morali zadrževati na nekem pobočju, skriti v gozdu. Nedaleč od nas je bil sovražnikov položaj, sovražnik se je premikal. Morali smo se premestiti čez cesto, ki jo je sovražnik nenehno nadzoroval. Stroga tišina, strogo je bilo prepovedano kuriti ogenj. Vlažno je in hladno. Tovarš Avšič je prevzel vodstvo obeh delegacij. Čutili se varnega. Nek Slovenec, čevljar v Otočcu, mi je dal čutarico dobre klekovače, ki ogreva in ustvarja razpoloženje. Se nikoli ni bila tako dobrodošla. Nič me ne vznemirja, ne prevzema me nestrpnost, vse bo šlo tako, kot mora.

Hodili smo dalje po temi in v temni noči skozi goste grmičevje ter se približevali nevarni cesti. Previdno in naglo smo stekli čez njo. Vsak trenutek bi se lahko prikazal nemški tank. Sovražnik nas je začul. Rakete, rafali; pohiteli smo in zapustili nevarno območje. Na drugi strani kotline nenehno brne kamioni, vidimo njihove žaromete. Ne vznemirja me nič. Naloženo nam je veliko poslanstvo, ki terja pogum in odločnost.

V Livno smo prispeli v dežju, pozno ponoči; sovražnik nas ni med potjo nikjer zadržal. Tu smo teden dni čakali na daljnji navodil in se spočili. V družini Brkičevih smo se prijetno počutili. Zasedanje bo v Jajcu. Tam že mrzlično potekajo priprave. Kidrič je odšel takoj naslednjega dne, kmalu zatem Jakar in Vidmar, ostali pa tik pred zasedanjem. Zadnjega dne našega bivanja v Livnu nas je presenetila pretresljiva vest, da je bil Ivo Lola Ribar, sin dr. Ivana Ri-

barja, predsednik smrtno zadet na sovražnih letal, katerim bi moral biti odpotovati. Smrt tega mladika sposobna izguba. Z seznanil v P... li na poti v Bi... Rato Dugon... se seznanila mladine.

Istega dne ponoči smo prispeli v Jajce. Naslednjega dne smo se sešli s tovarišem Titom in v zaklonišču. Prišel je prav v času, ko je naša delegacija razpravljala o predlogih za zasedanje. Razveselili me je njegov priskrben izraz z vedrim nasmehom. Blesteče oči so odražale vedro, odločno in živahno naravo. Všeč mi je bila njegova resnična, preprosta in poštena pojava. Priskrbeno smo se pozdravili in izmenjali nekaj besed.

Popoldne smo se seznanili z drugimi delegati. Prišle so vse delegacije, razen makedonske in sandžaške. Približeval se je večer in ura zasedanja v bivšem Sokolskem domu na drugi strani reke.

Dvorana se je napolnila. Čakali smo na začetek zasedanja; partizanska pesem je izražala razpoloženje. Prihod Tita in njegovih sodelavcev smo pozdravili z dolgim, burnim in priskrbenim ploskanjem. Pozdravili smo ga kot človeka, ki pogumno, razumno in uspešno vodi osvobodilni boj, kot vrhovnega komandanta naše enotne jugoslovanske vojske, ki se je zavedal svoje velike odgovornosti in dostojnega polnega zaupanja. Že s temi dogodki bi zborovanje doseglo svoj namen. Zbor je izrazil svojo popolno, resnično enotnost.

mis, niti darilo koga — izšla je iz boja za svobodo. AVNOJ mora postati najvišji zakonodajni organ, njegov izvršni odbor pa najvišji organ državne oblasti, njegova vlada. Narodi Jugoslavije ne bodo več izigrani kot leta 1918, ko so drugi odločali o njihovi usodi. Jugoslavija bo zgrajena samo in izključno po volji svojih svobodnih in neodvisnih narodov. To je danes zanesljiva stvar, kot je zanesljivo, da bomo zmagali.

Burno odobranje. Nagovori drugih govornikov, vsi pa so poudarjali zahtevo po novi federativni, demokratični Jugoslaviji, so bili prav tako pozdravljeni z izrazi popolne enotnosti.

Po poročilu verifikacijske komisije je bilo navzočih 142 od 250 delegiranih.

Ko je na govorniški oder stopil Tito, so se burne ovacije ponovile in na ta način se je še močnejše manifestirala enotna volja zbora. Raste in krepi se naša nova skupnost.

Tito je prikazal potek osvobodilnega boja in dogodka, pomembne za razvoj položaja, nato pa je med ostalim dejal: »Razkrinkana je prevara izdajalske vlade v Londonu, ki je več kot dve leti varala svet, da njen minister Draža Mihailović vodi osvobodilni boj proti okupatorju in da dosega bojne us-

tavlja: da... Jugoslavije. Temelj... ljudske države je enakost vso... njenih narodov. Ničesar ne sme več ostati od starega strankarskega življenja, spopadov in razdorov: naša enotna narodnoosvobodilna fronta mora biti izraz višjega pojmovanja. Prihajamo kot novi ljudje v novo državo in moramo zavrniti staro strankarsko ideologijo. Moramo ustvarjati novo politično življenje in ne smemo imeti starih pogledov na novo državo. Šli bomo med ljudstvo in organizirali narodnoosvobodilno fronto, ki bo prerasla v enotno fronto Jugoslavije. Moramo slediti primer Slovenije, ki je takoj v začetku organizirala OF. S svojimi deli so narodi Jugoslavije danes dokazali, da znajo sami voditi boj, prav tako pa tudi sami upravljajo. Ustvarjamo veliko delo bratstva in enotnosti naših narodov.

Deklaracija in vsi predlogi so bili sprejeti z enodušnim, burnim vzklikanjem in ploskanjem, kar je izražalo zaresno solidarnost.

Po zasedanju smo na sestanku s tovarišem Titom govorili o stanju v Sloveniji.

Ker so me izvolili za člana AVNOJ, danju ostal v...

ejeli smo:

ib upokoјencev Iskre

ojih predvidevanjih je e prek 4000 upokoјen- a, lepo število pa je kan- za skorajšnji odhod v ato predlagam, da se ikatu SOZD osnuje kupina, ki naj pripravi a ustanovitev Kluba cev Iskre. Klub bi el svoje sekcije pov- so Iskrine TOZD, oz. i povežalo med seboj delavce, ki zdaj drug isto slučajno sreču- sti, še največkrat pa jih, če zanje prav- edo.

predlog imam: da bi luba lahko bili vsi Iskraši, ki so naj- lelali v Iskri (lahko n štazem) in ne so iz Iskre šli v av so bili v Iskri amo 1 leto! Mi- lo prav in prav o vseh ostalih rektno iz Iskre o članstvo bi st k temu ve-

likemu kolektivu, ki ga mnogi izražamo mnogo pristneje, kot mnogi sedanji člani kolektiva.

Tudi mi drugi, ki smo iz razli- čnih vzrokov odšli iz Iskre, smo v Iskri pustili nekaj let svojega dela — minulega dela. Mislim pa, da članstvo v Klubu v nobenem primeru ne bi bilo vezano na »vsakoletno bežno srečanje upokoјencev Iskre z obvezno malico in litrom vina«, ki je za mnoge (poslovodne in politične delavce) postalo sa- mo še potrebno zlo, mnogi pa so prav zaradi tega odnosa prenehali prihajati na taka po- siljena srečanja. Mislim, da bi ustanovitev Kluba upokoјen- cev Iskre prinesla nekaj svežine v življenje upokoјencev, kate- rim se boste tudi vi lahko pri- ključili, če boste ostali zdravi in dočakali penzijo.

Želel bi odgovor v časopisu, ker o tem razmišljajo mnogi »Is- kraši« v Kranju in okolici.

Tovariški pozdrav, vaš

IGOR SLAVEC

Istavitev knjižnih del

Literarna skupina kranjske Iskre že težko pričakuje kul- turno prireditev, ki bo v soboto, 28. septembra 1985, v Prešernovem gledališču v Kranju. Skupaj z nekaterimi kul- turnimi ustanovami bo namreč pripravila predstavitev književnih del štirih članov literarne skupine Iskra in sicer Jožeta in Zlate Volarič, Biserke Car in Francke Tronkar. Ob tej priložnosti bo imel svojo promocijo pesniške zbirke tudi kranjski pesnik Mihael Cenc. Program bodo popestrili flav- kranjski pesnik Mihael Cenc, pesnica Neža Maurer, publicistka Berta Golob, mešan pevski zbor Iskra in recitatorji, ki bodo predstavili nekaj pesmi, oz. črtic iz del navedenih avtorjev.

Pred nami je torej pomemben kulturni dogodek Kranja, na katerega vas prisrčno vabimo.

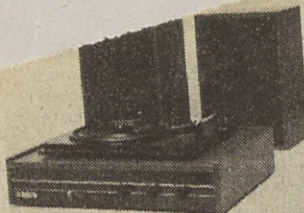
Denarna sredstva za izdajo knjig je prispevala literarna skupina Iskra.

Anka Demšar

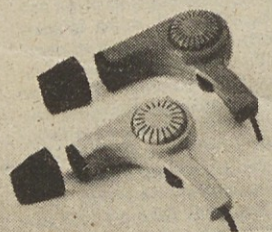
Rekreativno plavanje

Delavce v DO Iskra Kibernetika obveščamo, da lahko ku- pijo stalne vstopnice za rekreativno plavanje v zimskem in letnem bazenu v Kranju (sežona 1985/86). Vstopnice lahko kupite tudi za otroke.

Prijave zbirajo športni referenti v TOZD in Rajko Kožar, tel.: 29-52, do 15. oktobra 1985

Gramofon SNG 1040.

Sušilnik las TINA S.

ola, indikator napoinje- nosti vrečke.

Varilnik folije: je na- menjen za pakiranje živil, ki jih hranimo v zamrzo- valni skrinji.

Gramofon SNG 1040: omogoča predvajanje gramofonskih plošč v stere izvedbi; vgrajen je 2 x 4 W ojačevalnik z zvo- čnimi omaricami.

Fen TINA S: zmogljiv sušilnik las z močjo 500 W.

Prijave za nakup zbirajo v vseh temeljnih organizacijah in DSSS sindikalni poverjeniki (povprašajte pri predsedniku osnovne organizacije sindika- ta), informacije pa lahko dobite tudi po telefonu 061 213-213 interna 21-59 — Božidar Bor- štnar in interna 21-92 — Mile Kandus. Naročeni izdelki bodo dostavljeni po pošti, ali s ka- mionom tako, da jih boste lahko prevzeli v vaši delovni enoti.

Shranjevanje živil za zimo

Sadje, zelenjavo pa tudi meso in jajca konzerviramo lahko na različne načine. Nekaj jih bomo opisali v naslednjem sestavku. Za vse pa velja nekaj splošnih navodil, ki veljajo za vse načine.

Vse, kar pride v stik z živilom, ki jih želimo konzervirati, mora biti skrajno čisto: prostor, kjer delamo, posoda, orodje in tudi oseba, ki delo opravlja.

Uporabljamo le prvovrstno zelenjavo, ki ni rastla na sveže pognojeni, ali z gnojnico zalivani zemlji, saj se taka zelenjava rada pokvari. Najbolje je zelenjavo za konzerviranje nabirati zjutraj, ko je še hlad.

Tudi sadje ne sme biti ugreto, ali mokro. Do konzerviranja ga hranimo v hladni shrambi, jagodičasto sadje pa konzerviramo takoj, ko je nabrano.

Vso posodo in pripomočke pomijemo z vročo vodo in splaknemo s kropom. Kozarce, steklenice, pokrovčke, gumijaste obročke razkužimo, posodo pa segrejemo v vroči pečici, ali v vroči vodi.

Pasteriziranje

Pasteriziranje imamo za najboljši način konzerviranja, ker ohrani sadje, ali zelenjavo najbolj naraven okus. Isto velja tudi za meso. Ker je čas segrevanja sorazmerno kratek, se v shranku ohrani tudi veliko vitaminov. Vsebina v kozarcih je hermetično zaprta in se ne more okužiti.

Za to vrsto vlaganja potrebujemo patentne kozarce, ali patentne steklenice. Pomagamo si sicer lahko tudi z navadnimi steklenicami, ali kozarci, ki jih zavežemo z dvojnimi ali trojnimi celofanom, toda verjetnost, da se bodo ta živila pokvarila, je veliko večja.

Napolnjene kozarce, ali steklenice zložimo v poseben lonec, ki se dobro zapira in ima vdolan termometer. Pomagamo pa si tudi z navadnim, v katerega na dno denemo posebno leseno rešetko, da nam steklene posode v njem ne popokajo. Pokrijemo ga, segrevamo, temperaturo merimo s termometrom, če ga pa nimamo pa si pri pasteriziranju pomagamo tako, da poslušamo, kdaj začne voda šumeti. Tedaj je namreč segreta na okoli 80° C. Vode nalijemo v lonec le toliko, da seže do višine vode v steklenicah.

S segrevanjem uničimo mikroorganizme (škodljive glivice) pa tudi obroči kozarcev in pokrovi postanejo sterilni.

Prostor v kozarcih mnogo bolje izkoristimo, če npr. jagode, sadje in zelenjavo prej nekoliko prekuhamo, da se skrči in zavzame v kozarcu manj prostora. V tem primeru pa seveda moramo vedeti, da ne smemo napolniti kozarcev s prekuhanim sadjem povsem do vrha kozarcev, saj moramo shranku pustiti prostor, da se razteza. S surovimi jagodami, pomešanimi s sladkorjem pa lahko napolnimo kozarce povsem do vrha.

Nekaj časa po pasteriziranju kozarce odpremo, zložimo kozarce na zganjen prt in jih z njim tudi pokrijemo, da so zavarovani pred preprihom in se počasi ohladi.

Vso zelenjavo, (razen paradižnika), gobe in meso moramo po 24 urah znova pasterizirati pri 100° C in sicer 60 minut.

Sadju ali zelenjavi, ki ga konzerviramo s pasteriziranjem, ni treba

nekaj limoninega soka, da hruške ostanejo lepo bele. Nato predenemo hruške v vrelo sladko vodo in jih na pol skuhamo. Odcejene zložimo v patentne kozarce, zalijemo s sladko vodo, kozarce pa zapremo in kuhamo po tabeli.

Kompot iz borovnic

Na kg borovnic računamo 15 — 25 dkg sladkorja

Borovnice preberemo, če je treba tudi operemo in nato dobro osušimo. Lepih celih jagod ne operemo. Suhe borovnice potresemo s sladkorjem, dobro zmešamo ter takoj zložimo v dobro pomite kozarce — še boljši so patentni kozarci. Borovnice moramo nato še pasterizirati in nato jih segrevamo po tabeli.

Tabela I

Čas in temperatura za pasteriziranje sadja

Vrsta sadja	Temperat. (stopinj C)	1 lit. koz.		1½ lit. kozarec	
		ozek	širok	ozek	širok
		minute		minute	
Jabolka	80	25	30	35	35
Hruške	90	25	30	35—40	40
Marelice in breskve	80	25	30	35	35
Češnje in višnje	80	25	25	30	30
Češplje	80	25	30	35—40	35—40

dodajati sladkorja, ali soli zato, da bi se držalo — če ga le sladkamo, delamo to le zaradi okusa.

In kako ravnamo s konzerviranimi shranki? V shrambi jih vsaj vsakih 14 dni opazujemo. Če se v steklenicah pojavijo mehurčki, je to znak, da so se začeli kvariti. Če so to sadni shranki, jih takoj operemo, dodamo nekaj sladkorja in jih prekuhamo, nato pa brez strahu uporabimo. Pokvarjeno meso in zelenjavo (posebno še fižol in grah) pa zavržemo, ker taka konzerva lahko povzroči težko zastrupljenje.

Marelice

Še nekoliko trdikaste marelice razpolovimo, jih zložimo v kozarce, zalijemo s sladko vodo. Kozarce nato zapremo in pasteriziramo po tabeli. Enako pripravimo tudi breskve.

Hruške

Zrele, ne premehe hruške olupimo, jih denemo za nekaj časa v hladno vodo, ki smo ji prej dodali

Slive brez vode in sladkorja

Slivam potrgamo peclje in jih operemo. Ko se osuše, jih vložimo na tesno v lonec in pasteriziramo po tabeli. Tako pasterizirane slive uporabimo pozimi kot sveže. Sladkorno bolni jih lahko jedo brez strahu, ker so brez sladkorja.

Fižolovi stroki v patentnih kozarcih

Mlado fižolovo stročje očistimo in stroke prerežemo po dolgem in dvakrat počez. Fižol denemo v kozico, prilijemo malo vode, nato ga dušimo tako dolgo, da se zmečka. Že mehkega solimo in okusamo in vložimo v kozarce, ki naj bodo tako veliki, da vsebino vsakega naenkrat porabimo. Zalijemo ga s sokom, v katerem se je dušil. Med dušenjem prilijemo po potrebi malo vode. Če je fižol premalo kisel, ga še prikisamo in sicer s prevretim in ohlajenim kisom. Kozarce nato zavežemo s celofanom, ali drugače in pasteriziramo po tabeli. Čez nekaj dni fižol znova pasteriziramo. Tako pripravljen fižol pozimi poljubno uporabljamo.

Gobice v lastnem soku

Trde in zdrave gobice osnažimo, operemo v mrzli vodi in nato zbrisemo. Večje gobe zrežemo na kose, ali na prst debele rezine, majhne pa pustimo cele, ali jih razpolovimo.

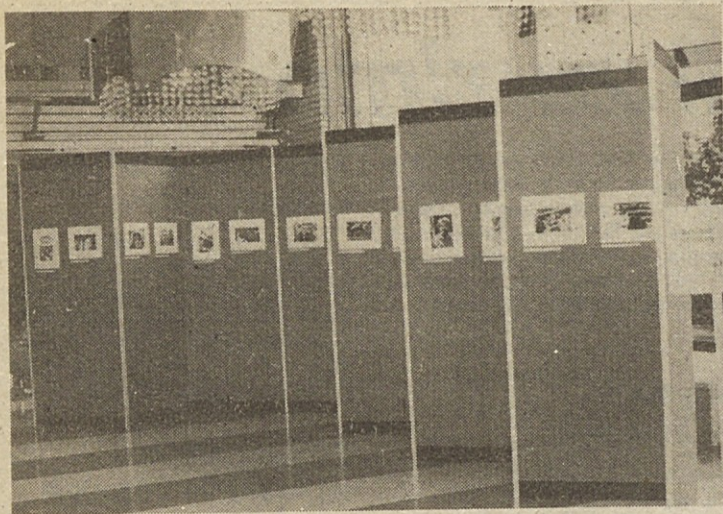
Na 1 kg gobic zlijemo pičlega četrta l mrzle vode, dodamo nekaj zrn soli in sok pol limone. V dobro položeni posodi naj gobice dobro prevro, nato jih zložimo v manjše kozarce (patentne), ki jih zapremo in kuhamo v sopari po tabeli. Tako pripravljene gobe so izvrsten dodatek k juham, začimba k mesu...

Nataša

Tabela II

Čas in temperatura za pasteriziranje zelenjave

Vrsta zelenjave	Temperat. (stopinj C)	1 lit. koz.		1½ lit. kozarec	
		ozek	širok	ozek	širok
		minute		minute	
Fižol v stročju	98	70	70	90	100
Mlad grah	98	60	80	90	100
Cvetača	98	60	65	90	90
Belo zelje	98	70	80	90	100
Korenje	98	60	65	70	80
Por	98	60	70	90	90
Paradižniki, celi	75	20	25	30	30
Paradižnikova mezga	75	25	30	35	45
Gobe	98	70	80	90	100

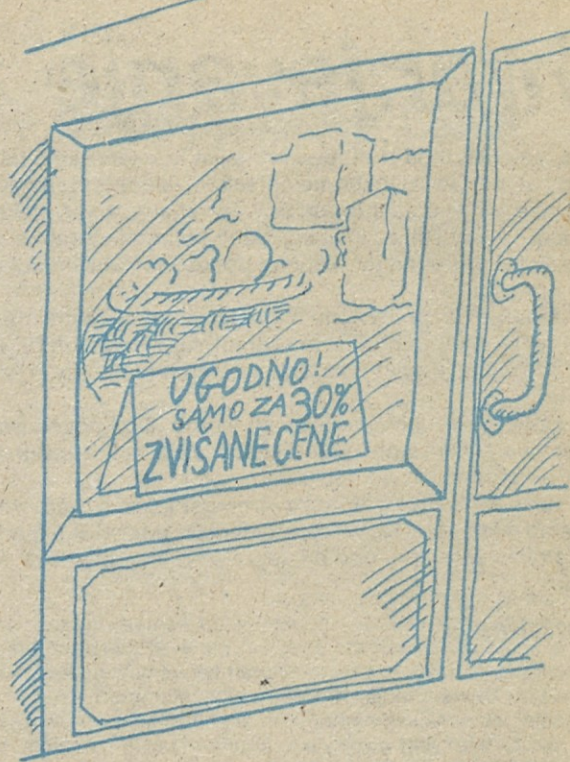

V predverju Iskrine poslovne stavbe v Ljubljani so včeraj zaprli razstavo fotografij ameriškega novinarja in fotografa Williama F. Millerja iz Clevelanda. William Miller je eden najbolj branih novinarjev največjega časopisa v Ohiju Plain Dealer, prejel pa je tudi številne nagrade.

Na področju časnikarstva

se je osredotočil na notranjepolitična vprašanja, zunanjo politiko, socialne probleme in življenje delavskega razreda, s fotografskim aparatom v rokah pa ostaja zvest zapisovalec ameriškega življenja. Eno izmed področij njegovega zanimanja je tudi kultura slovenskih izseljencev v Ameriki.

(Tekst in foto LD)

A. NOVAK

										ISKRA	ČLAN ZK	BEL DROBNORZAT SADRGOVEC	IZRAEL PREDSEDNICA (GOLDA)	VEČJA SLIKA NA PLATNU	VITAMIN B ₁	NOVAK DUŠAN	LINGVIST	ARABSKO RIŽEVO ZGANJE
										GONJA PROTI KOMU								
										STRUPEN ZIMZELEN LEPOTNÍ GRM								
										ZVEZNA DRŽ. ZDA						PREDLOG KUHINJSKI PRIBOR		
										ZLI DUH SATAN								
ISKRA	ZABAVLJICE PESNIŠKE PUŠČICE	MESEC V LETU	ZATEMKNJENA LUNA	GRŠKI BOG GOZDOV	RADO DEKLEVA	OSEBNI ZAIEMK								ISKRA	TERMIN LEPA A PRAZNA BESEDA			SAMEC GOZDNE ŽIVALI (MNOŽ.)
SPORAZUM VMESNA REŠITEV														VRSTA STROČNICE				
KONGRUENCA														RADON PLANOTA NAD. VIPAV DOLINO		SILICIJ DOLGORE. PA PAPIGA		
ZEMELJSKI PLIN						PROIZVOD VRHNIŠKE ISKRE									DANSKI OTOK V JADRANU			
NAJVEČJI PTIC				STRAST	INDUSTRIJSKA RASTL.	REKA NA PELOPONEZU	KONJSKA SILA	RAZKROJITEV SOSS										
IVAN BUNIN			FOTOGRAFIJA KRAPINA									PRIRODA VINKO KORENT						
JEKLARSKA DEJAVNOST														SLOV. SKLADATELJ (UROŠ)				
VERONJEVA OPERA							NEZNANKA V MATEMATIKI							SESTAVIL R. M.	PIANIST BERTON-CELJ			

Iz Krnice v Martuljek in za Ak

Poznate pot od Planice do Pokljuke, takoimenovano PP pot? Nekateri Iskraši so že prehodili večji del te poti, v soboto in nedeljo, 28. in 29. septembra pa bo tamkaj izlet organiziralo Iskrino planinsko društvo, in sicer na delu poti med Krnico in Akom. Gre torej za četrti del te poti.

Zbrali se bomo v soboto, kot običajno, na ljubljanski železniški postaji pod uro ob 6.15 in se z rednim avtobusom odpeljali do Kranjske gore. Izlet bo zahteven in zato primeren le bolj izkušenim planincem. Prijave sprejema Breda Jančar po tel.: 572-331/int.: 614.

Iskra

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra — SOZD elektrokovinske industrije — Ljubljana. Ureja uredniški odbor. Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika Miloš Pavlica, odgovorni urednik Dušan Željeznov, tehnični urednik Drago Pečenik. Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo. — Naslov: Ljubljana, Gregorčičeva 23 telefon: 223-977. Priprava za tisk: DIC TOZD Grafika, Novo mesto. Tisk: ČTP Pravica — Dnevnik, TOZD Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oproščeno plačila davka od prometa proizvodov.